

Innhold

Vernekategorier og vekting.....	4
<i>Kommunens prioriterte kulturminner del 3, Vålebru (Ringebu sentrum)</i>	4
<i>Liste over prioriterte kulturminner Vålebru:</i>	5
Faktaark Vålebru/Ringebu sentrum	7
Jernbanestasjonen	7
Fonstad	18
Østby.....	23
Myhr	28
Lindstadkvartalet.....	31
Mæhlumsgården	36
Hanstad.....	42
Kaupanger	48
Vestheim.....	52
Frigård.....	58
Stensgård.....	61
Hjørnet.....	65
Jonsgård.....	68
Apotekergården	73
Fredly.....	77
Torget/Andersenhuset	81
Bankbygget/Furumo.....	85
Vaala Bruk/Mølla.....	88
Nordgård/Telegrafan	91
Heimhug/Narvesenhuset	93
Lye/Løkkehuset	99
Steinmurer.....	102
Smerud	104
Elvheim	106

Brekka	110
Kolbu	114
Barlund	117
Tempelet (Frelsesarmeen)	121
Smestad	123
Solbakken	127
Solheim	129
Brekken/Lidarende	131
Solhaug/Smesvingen	135

Vernekategorier og vekting

Kategorier	Svært stor verdi	Stor verdi	Middels verdi	Liten verdi
Tallverdi	1	2	3	4
Forklaring	Nasjonalt interessant	Sterke lokale, eller regionale verdier	Lokale, felles verdier	Lokale private verdier
Anbefaling til kommunen	Forslag fredning eller høy vernestatus i kommunen*	Anbefaling til politisk vedtak om vernestatus i kommunen *		

De fire kategoriene er vurdert i sammenheng med Riksantikvarens verdsetting og vekting.

- Kulturminnet representerer faser med særlig betydning for historien.
- Kulturminnet er knyttet til virksomheter med særlig betydning for historien.
- Kulturminnet er knyttet til hendelser eller begivenheter med særlig betydning for historien.
- Kulturminnet er knyttet til personer med særlig betydning for historien.
- Kulturminnet er av særlig betydning for en eller flere etniske grupper (den samiske urbefolkningen, nasjonale minoriteter eller andre etniske grupper).
- Kulturminnet har særlig arkitektonisk og arkitekturhistorisk verdi.
- Kulturminnet har særlig betydning som kilde til historien der det finnes få eller ingen skriftlige kilder.
- Kulturminnet har særlig betydning som ressurs for lokal utvikling og verdiskaping.
- Kulturminnets alder og type utløser juridiske virkemidler på nasjonalt plan, se kulturminneloven.

*En temaplan gir ikke grunnlag for vedtak om varig vern, verken i kategori 1 eller 2. Forslag til eventuelt vern og eller fredning av kulturminner må eventuelt innarbeides i kommuneplanens arealdel som hensynssoner. (H-570 bevaring kulturmiljø/H-730 båndlegging etter lov om kulturminner). Hensynssonene følges så av bestemmelser som sier noe om hva som er tillatt og ikke tillatt. I kommuneplanens arealdel er det også bestemmelser om kulturminner under generelle bestemmelser. Kommuneplanens arealdel 2015-2027 er i slutfasen og det er for sent å innarbeide hensynssoner i tråd med kulturminneplanen nå. (fra vedtak del 1 2018) Innarbeiding av kulturminner fra temaplan for kulturminner, vil først kunne skje ved revidering av kommuneplanens arealdel. I dette arbeidet vil det da være viktig å vurdere også andre hensyn i forhold til om det foreslåtte kulturminnet skal vernes/fredes eller ikke.

Kommunens prioriterte kulturminner del 3, Vålebru (Ringebu sentrum)

I planens del 3 er det inkludert 33 kartlagte kulturminner i kategori 1, 2 og 3, med egne faktaark for hvert registreringsobjekt. Totalt er 93 objekt kartlagt i registeringsarbeidet. Det er benyttet samme vektingsgrunnlag som for del 2 på vernekategori, men under registreringsarbeidet er også antikvarisk verdi, landskapsverdi og funksjonell verdi vektet fra-1-4, dette er beskrevet på hvert faktaark. Kommunal vekting gir utgangspunkt for liste over prioriterte kulturminner.

Alle bygninger fra før år 1900 er registrert i Sefrakregisteret, merket med (S) i liste. Sefrakregistrerte kulturminner sier ikke noe om objektets verneverdi. Hvis bygningen er eldre en 1850 skal den gjennomgå en lokal verne vurdering i forbindelse med saksbehandling for å vurdere bygningen kulturminneverdi.

De fleste bygningene i Jernbanegata, fra de første 20-30 årene av 1900- tallet, er viktige å ivareta for å bevare Jernbanegatas betydning for kulturmiljøet i Vålebrua. Butikker med handel i første etasje og bolig i andre etasje skaper miljø og identitet.

Liste over prioriterte kulturminner Vålebru:

Kategori 1

Stedsnavn	type objekt	Byggeår ca.	Adresse
------------------	--------------------	--------------------	----------------

Ingen

Kategori 2

Jernbanestasjonen (45/75)	Vanntårn og tekniske installasjoner og stasjonsbygning (S)	1896	Gudbr.d.v. 2026
Fonstad (47/4)	Bolighus, ferdmannskvile, smie (S)	1860	Brugata 8
Østby (47/6)	Bolighus, farger (S)	1861/1858	Brugata 12
Myhr (47/7)	Bolighus, garveriet (S)	1858	Brugata 14
Lindstad (49/183-49/6)	Butikk/bolighus, stabbur, stall (S)	1867	Brugata 24
Lindstad, tidl fjøs 49/173	Bolig	ca 1890	Ole Steigsgt nr
Mæhlumsgården (48/11)	Bakgård: bakeri. Lager (S)	1870	Brugata 25
Hanstad (46/4)	Lions, hus, eldhus (S)	1872/79	Hanstadgt. 13
Kaupanger (45/15)	Kulturhus	1909	Jernbanegt. 1
Vestheim (45/13)	Forretning/Bolig	1906	Jernbanegt. 6
Frigård (48/46)	Forretning(Bolig	1956	Jernbanegt. 7
Stensgård (45/10)	Forretning/Bolig	1931	Jernbanegt. 8
Hjørnet (48/39)	Forretning/Bolig	1927	Jernbanegt. 9
Jonsgård (45/7)	Forretning/bolig/overnatting	1900	Jernbanegt.10
Apotekergården (48/44)	Forretning/bolig	1926	Jernbanegt.11
Fredly (48/13)	Forretning/bolig	1913	Jenbaenegt. 12
Torget(Andersenhuset) (48/45)	Forretning/bolig	1924	Jernbanegt. 13
Bankhjørnet/Furumo (48/52)	tidl. Bank og bibliotek	1955	Ole Steigsgt. 1
Vaala Bruk/Mølla	Forretning	1915 (brann1853)	Ole Steigsgt.13
Nordgård/Telegrafan (45/9)	Bolig	1900	Tomtegata 5
Heimhug/Narvesenhuset (49/13,19)	Bolig, bryggerhus, fjøs, tidl. låve stabbur, brønn, bauta,skåle	1900	Ulbergv. 2
Lye/Løkkehuset (49/27)	Bolig, Stabbur, fagertun (S)	1907	Ulbergv. 6

Steinmurer	Steinmurer	100-200 år	Brugata 33
------------	------------	------------	------------

Kategori 3

Smerud (47/5)	Bolighus (S)	1895	Gudbr.d.v. 2064
Elvheim (47/52)	Brannstasjon (S), nå Verksted	før 1800	Brugata 6
Brekka (49/185)	Bolighus/utleiehus (S)	1896	Brugata 27
Kolbu (45/22)	Bolighus	1912	Brugata 28
Barlund (46/5)	Ungdomshus (S)	1895	Brugata 38
Tempelet (46/17)	Frelsesarmeen	1931	Brugata 41
Smestad (47/9)	Bolighus	1897?	Brugata 47
Solbakken (49/18)	Bolighus	1900	Kjønnåsv. 1
Solheim (18/33)	Bolighus	1912	Kjønnåsv. 2
Brekken/Lidarende (49/20)	Bolighus	1945	Kjønnåsv. 4
Solhaug/Smesvingen	Smie	1929	Vekkomsvegen 4

Faktaark Vålebru/Ringebu sentrum

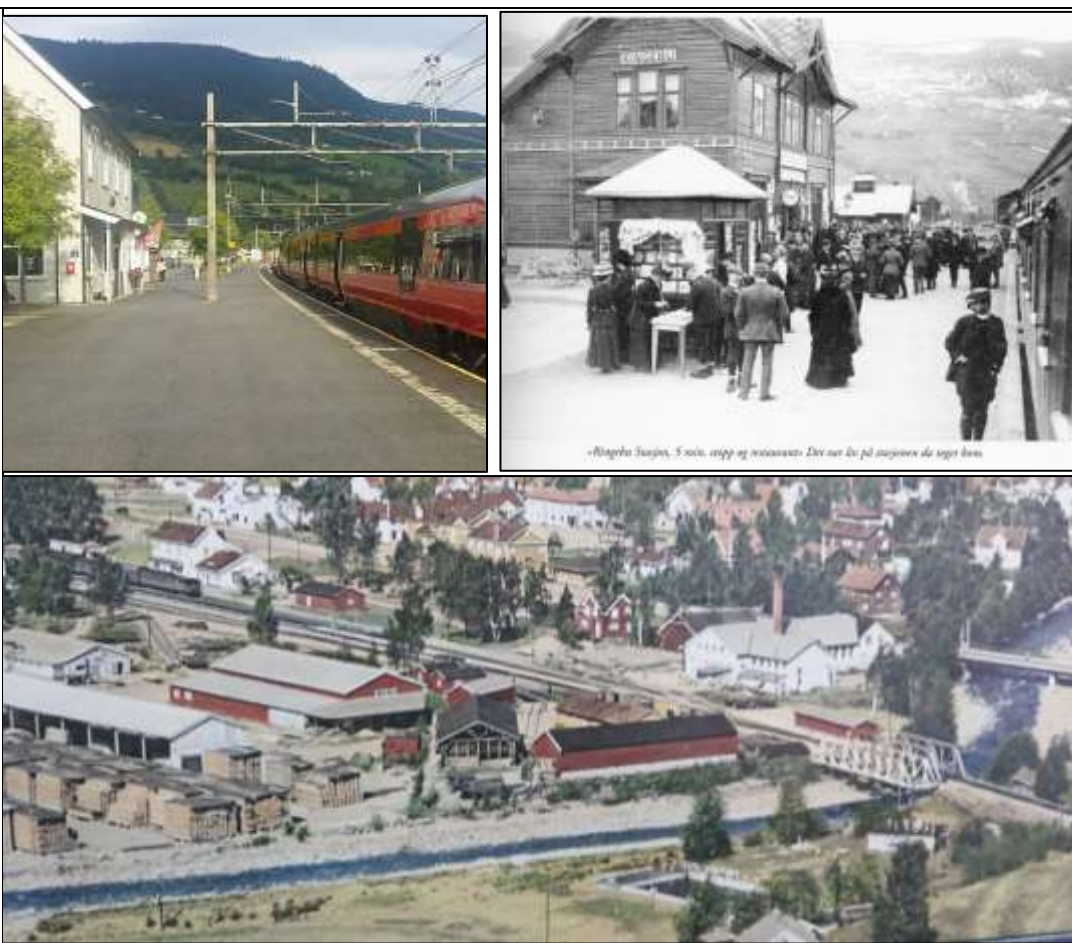
Faktaark forslag vernestatus

Jernbanestasjonen

kategori 2

Jernbanestasjonen

Vanntårn og tekniske og Stasjonsbygningen vernestatus 2

<p>Foto</p>	
<p>Gateadresse og navn</p>	<p>Gudbrandsdalsvegen 2026. Jernbanen</p>
<p>G.nr./b.nr.</p>	<p>45/74, skilt ut fra Søre Bjørge 45/137 godshuset på andre sida av jernbana</p>

Nåværende eier	Bane Nor eiendom AS 45/137 - godshuset på andre sida av jernbana er eid av Vaalebro Dampsag
Etasjer, bygge- måte, materiale	Stasjonsbygning 2 etg. sinklaft, saltak med skifer Godshus, stort 1 etasje, reisverk, liggende perlestaff panel, saltak med bølgeblikk Godshus1 etasje, reisverk, stående panel, saltak 2 vannstender (del av vanntårnet) i bruk til 1971 3 eldre støpjern lystolper Gult hus hvilebrakke, hybel?, reisverk med stående panel, saltak med bølgeblikk Rødt hus Snekkerverksted, reisverk med stående panel, saltak med bølgeblikk
Beskrivelse av miljø	Viktig stasjonsområde, tidligere godt bevart med mange bygninger og stort anlegg knytta til vedlikehold og skjøtsel. 6 hus ble revet mens vi hadde feltarbeid + svingskiva. Se siste del av dette skjema med fotodokumentasjon. Veldig fint og godt utformet parkanlegg av nyere tid, men var også parkanlegg er fra første. I parken mellom perrongen og veggen er ei statue av Narvesen.
Lokale stedsnavn	Stasjon, Rangen,
Byggeår, ombygginger	Stasjonsbygning 1896, bygd på reisverk i 1910 – ei etasje sørover med spisesal (restaurant). Ominnredet og utvida i 1955 med venterom, garderobe, toaletter, spiserom og utvida restaurant (NSB Arkitektkontor H. Seierstad), saltak med skifer på hele huset Gult hus – bygd siste halvdel av 1950-tallet? Rødt hus - eldre
Bolig, næring etc	Næring, jernbane, turistkontor, bolig, kro, taxi og venterom for reisende med tog.
Kommentarer	Tegna av arkitekt Paul Armin Due
Kilder	Heim og folk s 67, rivingstillatelse fra Ringebu kommune 1.04.2020, lokale informanter, i tillegg har John Sandvik tegna inn og beskrevet husa som nå er borte

Flere foto

Dette er den eneste stasjonen i landet med to bevarte vannstendere (tårna er borte). Disse var i bruk til 1971, da toget vart elektrifisert. Søndre vannstender til venstre, nordre til høyre.

Søndre vannstender

Her ser vi damplokomotivet blir fylt opp ved nordre vannstender.

Det er bevart 3 støypejern lysstolper sør for stasjonsbygningen.

Nyere lite godshus nord for stasjonsbygningen

Minnestein med plakett over Bertrand Narvesen med liten park rundt.

Stort godshus på andre sida av jernbana tidligere for kjøring, godsrampe på begge sider.

Hvilebrakke, hybel

Snekker-
verksted

Smie til
venstre,
lokstall til
høyre

Smiehuset med
smie (2
arbeidsplasser)
snekker-
verksted (godt
utstyrt med
maskiner til 2-3

pers) og
malerverksted
(malte skilt,
restaurerte
skilt mm)

Her sto smia

Her sto hus for
sementlager,
banemester-
kontor, lager
for rekvisita
og materialer.

Hus for stor og
tung
robeltralle,
hurtiggående
diesel

Bygninger/anlegg som ble fjernet sommeren 2021 jf. søknad og innvilging

arbeidstralle
med kran.

Innvendig
trapp ned i
grava.

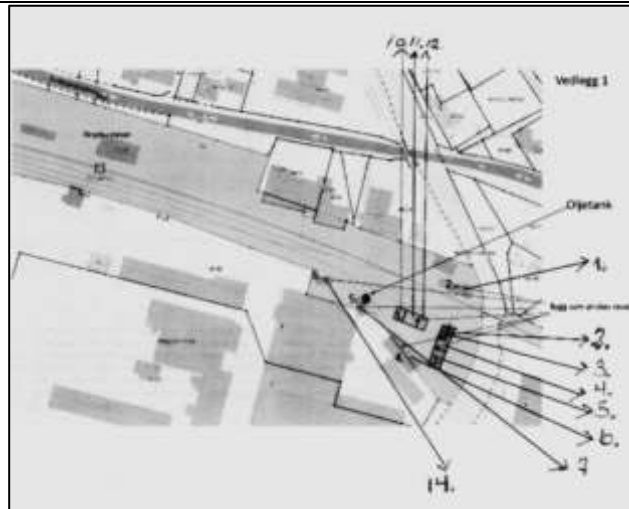
Anlegg som ble fjernet sommeren 2020 uten rivetillatelse: intakt sjelden svingskive

Fint mura
runding

Nummerert
skisse over alle
husa som var
der på 1950-
talet. Nummer
viser til vedlegg
under.

Oversikt

*over bygninger revet på bnr. 45 i Ringeby kommune
med tallreferanse til vedlegg (udatert luftfoto og kart)*

1. **Redskapslager** til bruk under sommer-/vintervedlikehold, bod for skinnegående tosetres motortralle, dresiner, donkrafte, løfleutstyr (jekker) mm.
2. **Sementlager** (senere tatt i bruk ved utvidelsen av banemesterkontoret, jfr. pkt. 3)
3. **Banemesterkontor** (for banemester, stikningsformann og sekretær, senere utvidet, jfr. pkt 2)
4. **Rekvisitalager** (motorolje, smøremidler, såpe, tørke-/toiletpapir, håndverktøy, spader, hakker, kravser, arbeidstøy, hansker, lysutstyr, spiker, skruer, bolter mmm.)
5. **Materilager** (omfattende lager av hvitt og impregneret treverk av alle vanlige dimm.)
6. **Grovlager** (skinnemateriell av stål, sviller, virke til planoverganger, rørmateriell, lys-/telegrafstolper, gjerdemateriell, grunder og mye annet grovt treverk)
7. **Robeltralle** (stall for stor og tung hurtiggående diesel arbeidstralle med kran)
8. **Hvilebuer** (revet tidligere)
9. **Svingskive** (hånddrevet i daglig bruk)
10. **Smie** (med to arbeidsplasser)
11. **Snekkerverksted** (godt utstyrt med maskiner for 2 – 3 arbeidsplasser)
12. **Malerverksted** (bl.a. benyttet for maling av nye og restaurering av alle typer skilt mm)
13. **Redskapsboder** (sommer-/vintervedlikeholdsredskap, div. lagerareal og vedbod til bruk i/på stasjonsbygningen, plattformer og omliggende parkerings-/parkområde)
14. **Skinnetraktor** (stall for to generasjoner - den første traktoren var en mindre bensindrevet type fra krigens dager, og den neste en stor og dieseldrevet modell – begge skiftetraktorer som daglig i nærmere 20 år ble benyttet som trekraft for «toget» med en sidedør-åpen godsvogn G 3 fylt med bergverksarbeidere til/fra NSBs eget pukkverk på baksida mellom Ringeby og Fåvang)

Trondheim, den 25. januar 2022

John Sandvik

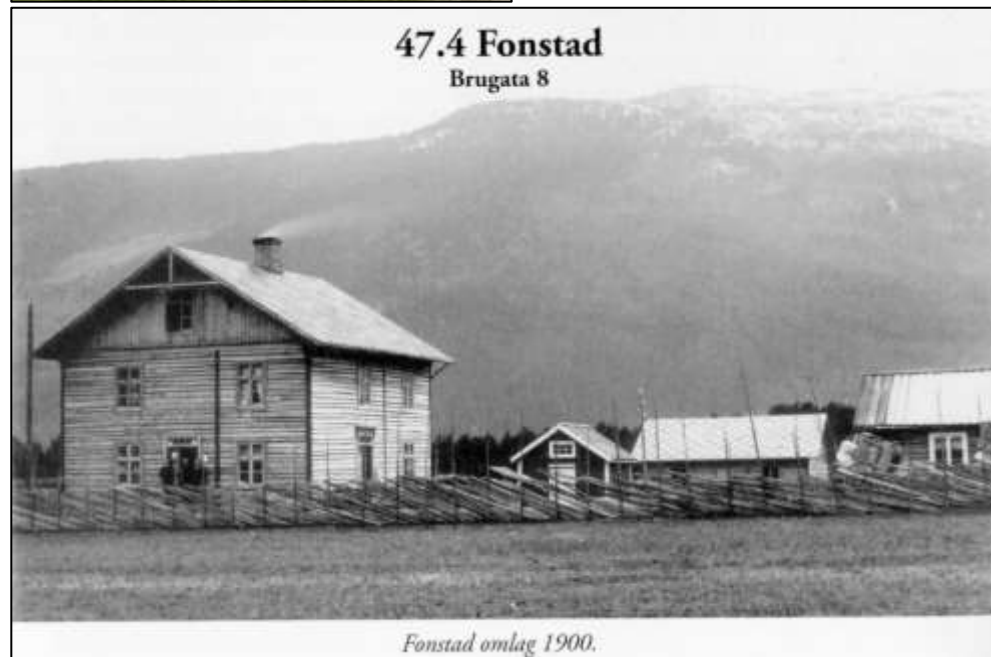
Ringebu kommune	Vekting: Vernekategori 2 for vanntårn og tekniske installasjoner og stasjonsbygning
Sefrakreg	Reg nr 156612707
	Vekting utført av Gudbrandsdalsmusea og konsulent Torveig Dahl:
Antikvarisk verdi	2 alt som er beskrevet NB teknisk kulturminne
Landskapsverdi	1 viktig stasjonsområde i stasjonsbyen
Funksjonell verdi	varierende
Vernekategori	1 på alt som er beskrevet NB teknisk kulturminne

Faktaark forslag vernestatus Fonstad

kategori 2

Fonstad

Foto

Gateadresse og navn	Brugata 8. Fonstad
G.nr./b.nr.	47/4, skilt frå Våle 47/1
Nåværende eier	Lars Tybring. 2007

Etasjer, bygge- måte, materiale	<p>Det er 5 hus på eiendommen:</p> <p>Bolighus i 2 ½ etasje, lafta, panelt, firkantskifer på taket, skifta vindu, flere ulike typer, trolig er bare loftsvinduet originalt. Bygd på åpen veranda mot sør i 2 etasjer. Takutstikk har fremdeles bevart sveitserstil-detajet. Det er bygd på et påbygg ved tidligere kjøkkeninngang, langs siden av huset med pulttak, som en innebygd veranda. Huset var opprinnelig uten panel, så har det kommet en vekselpanel (fins fremdeles øverst i røstet), i nyere tid er huset ellers panelt med tømmerpanel og beisa mørkebrunt, tidligere hvittmalt.</p> <p>Ferdmannskvile dette er et eldre hus, fra 1700-tallet, flyttet ned fra Våle til Fonstad ca 1860. Huset var opprinnelig to etasjer, men ble satt sammen i ei lengde på 1 1/2 etasje ved flytting hit. Huset er trolig av de eldste husa i Vålebrua. Det er eldre vindu og dobbeltdør i bygget, hvittmalt. Firkantskifer på taket. Det er bygd på et rom midt på bygget mot vest, i dag utvida med et drivhus langs veggen. Søndre vegg er noe forstyrret etter at man i nyere tid tok ut en stor åpning, som nå er tilbakeført.</p> <p>Garasje og utedo i reisverk, beisa rødt, saltak</p> <p>Smie, nå garasje i betongstein med bølgeblikk på taket, saltak</p> <p>Liten garasje . denne står for seg selv, mellom ferdmannskvile og hovudhuset. Det er en eldre garasje i reisverk, pulttak med bølgeblikk, stående panel, rødbeiset. Garasjen er tilnærmet original.</p>
Beskrivelse av miljø	<p>Fonstad var opprinnelig en liten gård, skilt ut fra Våle i 1887. Det sto en stor låve med fjøs og stall der det nå er parkeringsplass mot bensinstasjonen, bygd 1934. Det var gardsdrift til ca. 1960.. Fonstad har seter ved Måsåplassen.</p> <p>Eiendommen har et verdifullt miljø, har hatt stor variasjon i næringvirksomhet, mange har startet her og bygd eget hus med virksomhet andre steder i Vålebrua. Alle husene har i utgangspunktet bevart det originale preget, også som bygningskropper om enn med nyere oppussinger/tilpassninger.</p>
Lokale stedsnavn	<p>Fonstad, Nordrum,</p>
Byggeår, ombygginger	<p>Hovedhus ca 1890, ferdmannskvile 1700- -tallet , garasje og bryggerhus 1926</p>
Bolig, næring etc	<p>Ferdmannskvile, bolighus, landhandleri, kafe . tok også inn losjerende, bakeri, utleiebolig, tannlegekontor. 1917 kjøpte dyrlege Nordrum eiendommen, da ble det slutt på handel mm, men fortsatt utleiebolig i det gamle huset.</p> <p>Heuschel starta pølsefabrikk i ene uthuset ca 1919/20 til 1922/23.</p>
Kommentarer	<p>Høy verneverdi av enkelhus og som miljø.</p>
Kilder	<p>Heim og folk s. 28 Åsmundstad 1999 s 74-75</p>

Originale vindu og takutstikk øverst på bolighuset.

Flere foto

Ferdmannskvila med garasje og smie bak. Smia ligger på tvers av tunet, som en endevegg.

Nyere innkjøring fra nord, vi ser smia, ferdmannskvila og hovedhuset

Ferdmannskvila
med drivhuset
til venstre,
langs
vestveggen

Vestveggen
med påbygg,
bakstuggu, og
nyere drivhus.
Bakerst ser vi
taket til smia på
tvers og
garasjen
mellom.

Ferdmannskvila på Fonstad er truleg eldste huset som nå står i Vålebrua, bygd på 1700-talet. Dette var opphavsleg ei 2-etasjes stugu på Våle, som vart flytt nedover av Johannes Jensen Fonstad på 1860-talet. Her vart dei to etasjane plassert ved sida av kvarandre. Etter at Johannes Fonstad bygde ny bustad, har huset vore leigd ut m.a til tannlegar, og det var også her Hermann Heuschel starta Ringebu Pølsefabrikk.

Ringebu kommune	Vekting: Vernekategori 2
Sefrak reg.	156608734 ferdmannskvile, 156651818 uthus, 156611395 bolighus
	Vekting utført av Gudbrandsdalsmusea og konsulent Torveig Dahl:
Antikvarisk verdi	2 som miljø og som enkeltbygg
Landskapsverdi	2 som miljø
Funksjonell verdi	2 de fleste huser er i bruk og i bra stand
Vernekategori	2 høy verdi som miljø og enkeltbygg

Østby

Foto

Bolighuset

Fargeriet mot elva (bak), søndre del er bygd på og lafta, nordre del er utmura bindingsverk men denne veggen er panelt. Saltak med villskifer, NB valmet tak mot nord,

Gateadresse og navn	Brugata 12. Østby (Fargeriet)
G.nr./b.nr.	47/6
Nåværende eier	Lars Jørgen Jensen og Anita Nyberg
Etasjer, bygge-måte, materiale	Bolighus 1 ½ etg. lafta, saltak med firkantskifer, panelt i røstet, ellers beisa tømmervegg. Stabbur 1 ½ etasje lafta, skifer på taket (lagt om igjen i 2021) To uthus bygget i fortsettelse av stabburet, reisverk, pulttak med bølgeblikk Fargerier nordre del er i utmurt bindingsverk, rappa. Saltak med villskifer. Søndre del er lafta. Det er full kjeller med arbeidslokale for fargeriet.
Beskrivelse av miljø	Dette er et veldig spesielt anlegg – helheten her er sentra for å forstå denne virksomheten.
Lokale stedsnavn	fargeriet, Østby, Haug
Byggeår, ombygginger	Bolighuset 1861 («HM 1861» er skrevet i en stokk i veggen), fargeriet 1858, påbygg 1890 , lafta.
Bolig, næring etc	Bolig, mulig butikk i et rom i hovedhuset, fargerier, stabbur, uthus med stall, grishus, sauefjøs, hønsehus og kaniner. Det har vært dyrka grønnsaker for salg her.
Kommentarer	Fargeriet var i bruk til 1956, Maihaugen henta ca 1976 fargeblokker mm fra fargeriet mens siste farger, Kristian Haug, levde.
Kilder	Heim og folk s. 31 Dokumentasjon av Kjell Voldheim og Håvard Syse, Gudbrandsdalsmusea Åsmundstad 1999, s 73-74.
Bolighuset med stabbur og uthus ved siden av mot Fonstad-eiendommen	

Stabbur og uthus med pulttak, det arbeidsrom og lager for fargeriet, og fjøs for gårdsdrifta

Fargeriet
Nordre og
østre vegg
med valmet
tak

Del av
vestveggen
med utbygg
mot elva på
den eldste
delen

Nordvestre
hjørne

Ringebu kommune	Vekting: Vernekategori 2
Sefrak reg.	156611433 stabbur, 156611468 fargeriet, 156611476 bolig
	Vekting utført av Gudbrandsdalsmusea og konsulent Torveig Dahl
Antikvarisk verdi	2 av de eldste anleggene i Vålebrua, samla ulike bygningstyper og byggemåter om lag like gamle, ikke tilført noe i moderne tid. Det var to bindingsverkshus i Vålebrua, det andre sto på andre sida av elva, potoskehuset, ble revet på 1950-tallet.
Landskapsverdi	2 intakt anlegg, helhetlig
Funksjonell verdi	3 Bolighuset er i god stand, resten er uten funksjon i dag.
Vernekategori	2 spesielt anlegg i særstilling næring og byggemåter

Faktaark forslag vernestatus Myhr kategori 2
Myhr

Foto	
Gateadresse og navn	Brugata 14. Myhr
G.nr./b.nr.	47/7, skilt ut fra Våle 47/1 i 1897
Nåværende eier	A - B Eiendom AS (2013)
Etasjer, bygge- måte, materiale	2 ½ etasje, lafta med åpen veranda mot øst., saltak, sementstein, tidligere skifertak.
Beskrivelse av miljø	Del av et omfattende miljø som er delvis intakt på østsiden av Våla, langs game Trondheimsvegen.
Lokale stedsnavn	Myhrsgarden, Myhrsbygningen, garveriet, fageriet,
Byggeår, ombygginger	Eldste delen er fra ca. 1858/60 (se bilde under) og var da bare 1 etg. I 1890 ble grunnflata utvida, og i 1900 ble gjort store ombygginger i høyden. Da fikk bygningen sveitserpreget som er så godt bevart i huset i dag. Har i dag 5 leiligheter.
Bolig, næring etc	Garveri til ca 1930 (i uthus som sto nord for bygningen), bolig for garver, utleieleiligheter, bolig og systue for Stulensøstrene, 1883-1900 telefonsentral, 1923-1929 1-4 klasse ved Nord-Vekkom skole i sal i 2.etg.
Kommentarer	Dette er del av et autentisk og godt bevart miljø med næringsvirksomhet i Vålebrua.
Kilder	Heim og folk s. 32 Åsmundstad 1999 s 73

Flere foto

Her ser vi en del av dette tidlige miljøet i Vålebrua, før jernbanen kom.

Det omtalte ukjente huset på andre siden er pottoskehuset som sto rett overfor fargeriet. Myhrsbygningen er her i 1 etasje til høyre i bildet, med et uthus som fjøs som senere er revet.

Det nederste bildet viser garveriet og Myhrsgarden fra andre sida av elva. Garveriet var det store uthuset til venstre.

Eit av dei eldste bildra frå Vålebrua. Til venstre Østby med fargeriet bak, og pottoskehuset på andre sida av elva. Midt i bildet er Myhrsbygningen, første byggetriann med berre ein etasje. Huset på andre sida av elva er ukjent.

Myhrsbygningen med uthuset til venstre omlag 1930.

Fasade mot øst med sveitserveranda i 3 etasjer. Alle vinduene er nå skiftet tilbake til

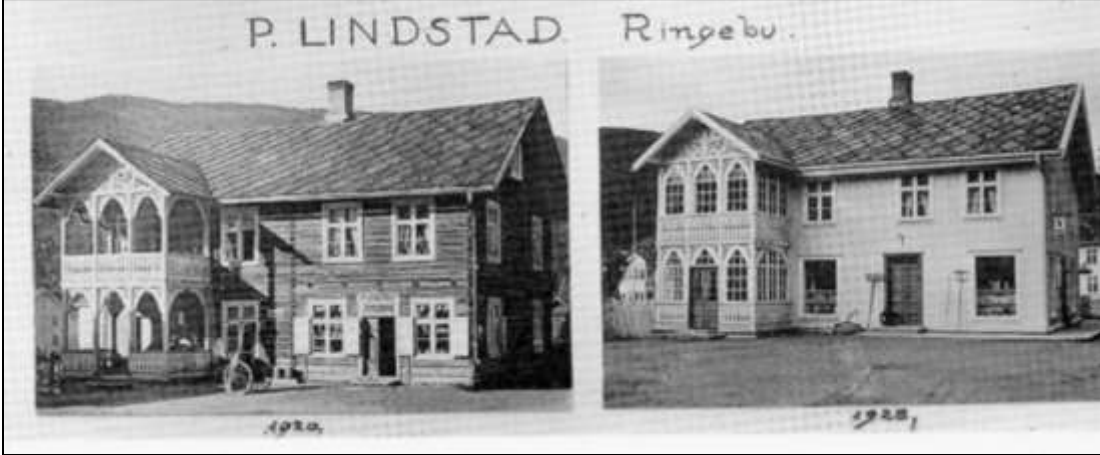

Ringebu kommune	Vekting: Vernekategori 2
Sefrakreg.	156611484 bolig
	Vekting utført av Gudbrandsdalsmusea og konsulent Torveig Dahl:
Antikvarisk verdi	2 godt bevart og helhetlig sveitserhus med preg fra ca 1900
Landskapsverdi	2 stor verdi som del av næringsvirksomhet og plassering i landskapet langs Våla og Trondheimsvegen (Brugata)
Funksjonell verdi	3 litt dårlig isolert, men ellers bra
Vernekategori	2 veldig verdifullt, godt oppdatert utvendig

Faktaark forslag vernestatus Lindstadkvartalet kategori 2

Lindstadkvartalet

<p>Lindstadkvartalet fra brua over Våla, her ser vi alle husene slik de står i dag mot plassen mot Mølla.</p>	
	
<p>Gateadresse og navn</p>	Brugata 24. Vestre Vålebrustugua. Lindstad
<p>G.nr./b.nr.</p>	49 – 183-49/6 butikk, bolighus, stabbur, stall 49/173 tidligere fjøs, nå bolig
<p>Nåværende eier Epost og telefon</p>	49/183 - 49/6 Sveinung Bjørge. 49/173 Marit Høye og Kristoffer Kvernes
<p>Etasjer, bygge- måte, materiale</p>	<p>Butikkhuset 2 1/2 etg., lafta, saltak med firkantskifer, panelt med stående panel</p> <p>Stabbur (bygd saman med uthuset), 1 ½ etasje, lafta, kjeller under, saltak med firkantskifer</p> <p>Uthus 1 ½ etasje, lafta, bygd på mot nord, panelt med stående panel, saltak med firkantskifer</p> <p>Stallene (bak, er kjøpt til i nyere tid av nåværende eier) 1 etasje, kledd inn i nyere tid for å skjule stallene, pulttak med .</p> <p>Fjøs (skilt ut som egen eiendom, men hører til det historiske tunet), vinkebygg, teglstein i første etasje, bindingsverk i andre. Saltak .</p> <p>Kermikkverksted delvis bygd ned i bakken, betong nederst, treverk i røstet.</p>

Beskrivelse av miljø	Et viktig og sjeldent gårdstun fra et eldre landhandleri. Det sto tidligere et 2 et. Lafta hus midt i tunet, ble revet for ca 20 år siden.
Lokale stedsnavn	Vålebrostuen, vestre, Lindstadbutikken,
Byggeår, ombygginger	Utskilt fra Nordgård Kolstad i 1867, opprinnelig lafta bygning uten trappegang/veranda. Panel bygd på senere, trappegangen/sveitserpreg ble bygget inn i 1962.
Bolig, næring etc	Landhandleri (fra 1860-åra), pensjonatdrift, lokale for skattetinget, bolig, gårdsdrift, butikk, bensinutsalg (fra 1928), utleiebolig, kafe.
Kommentarer	Et særpreget handelsmiljø med stor autensitet
Kilder Bildene viser tømmerhuset uten/med panel, og før/etter glass i verandaen, senere kledd inn med plater innenfor blondekantene. Vi ser at inngangsdøra inn i tunet er flyttet og det er satt på ei ny dør ut mot gata.	Heim og folk s. 42, Åsmundstad 1999 s 70
Uthusa fra Brugata. Uthus, stabbur, åpent parti (fjerna et uthus med pulttak bak stallene) og fjøset (egen eiendom).	

Flere foto

Stabbursdør med trapp.

Detalj av lås og dørsentrum, beslaget er ikke gammelt.

Søndre og vestre vegg med kjellernedgang, vi ser rester av pulttak på veggen, til høyre bakvegg ti stallene.

Bakvegg til stallene og åpent rom der det før var eit uthus/skur med pulttak
Til høyre søndre vegg og overgang til stallene.

Fjøset er skilt ut som egen eiendom i nyere tid, er restaurert og gjort om til bolig, en periode var det gullsmed og keramiker-verksted og utsalg i første etasje mot Ole Steigsgt.

Fjøset er restaurert og gjort om til privatbolig. Foran ser vi keramikkverkstedet som er bygd delvis ned i bakken. Hele miljøet mot Ole Steigsgt med nye leilighetshus i den gamle hagen bak Lindstad-butikken.

Vi ser at det er fin markering av gatestrukturen med vegetasjon som avgrenser mot gata og parkeringa. Fjøset med fasade mot Ole Steigsgt,

Stallene slik de står nå, innkledd, øvre del er gjort om til garasje, lenger ned er det intakte, om enn litt ramponerte spilltau. Stallene var opprinnelig åpne mot plassen ved mølla. Til høyre informasjons-kilt mot bakveggen av uthuset.

Bakveggen til stabburet med eldre skilt bevart på original plass.

Til høyre dør inn til uthuset.

Ringebu kommune	Vekting: Vernekategori 2
Sefrakreg.:	49/6 - 156611433 stabbur 49/183 - 156611956 butikk/bolig 48/14 - 156611921 uthus/stall
	Vekting utført av Gudbrandsdalsmusea og konsulent Torveig Dahl:
Antikvarisk verdi	1 autentiske hus med små inngrep utvendig og innvendig
Landskapsverdi	1 viktig og helhetlig miljø – landhandleri
Funksjonell verdi	3 fremdeles er det meste av bygningsmassen i bruk
Vernekategori	1 . gjelder hele anlegget

Mæhlumsgården
Foto

I dag og under slik bygget sto fram til brannen i 2007

Bygningen var lenge ein sinkelbygning, og den delen som stod i mål-sår retning var første byggetrinnet. Det var bygd av ei handels- og spiseforening i 1869/70. Her starta denne forenings butikk med Ole Mæhlum tid SeI som styre. Inne i gården kom det første bakeriet i Vålebru i gang. Foreningssjefen gjekk dertil, og i 1873 overtok Ole Mæhlum butikken. Ole var flars var bygd, og det var den som vart ferdig til butikken. Sinen Ove overtok drifta og drev fram til han døde i 1940. Han etablerte første bensinstasjonen i Vålebru i 1921 på hjørnet der Ringebu Ungdomssenter ligg i dag. Etter Ove kom Si-

men Timvik tid Øyer og leigde butikken av enke. O Mæhlum Eftf. var ein av dei fremste av butikkane i Vålebru meir enn eit par menneske, til den vart avvikla som daglegvare-butikk i 1986 da Timvik var pensjonist.

Året etter kom Hans Dallberg og drev sportsbutikk her fram til 1996. Arrivgane etter Anna Mæhlum selde Mæhlumsgården til Terje Bjerke. Han pussa opp bygningen og leigde ut fleire butadar. Butikkide kula vart leigd av skobutikken La Pierre. I 2007 brant bygningen ned til grunnene. Ein mindre bygning var bygd opp att og skobutikken er fortsatt i drift.

Gateadresse og navn Brugata 25 Vålebrua (Mæhlumsgården)

G.nr./b.nr. 48/11, skilt ut fra 48/6 Vålebrua i 1875

Nåværende eier Terje Bjerke, Øyer

Etasjer, bygge- måte, materiale	<p>Hovedhuset er i 2 etg., var tidligere en vinkelbygning, utvidet flere ganger, reisverk, stående panel, saltak, inngang til leiligheter i bakgården, butikken fra gata.</p> <p>Stall i bakgården med høytrev, lafta 1 etasje, andre høgda i reisverk, pulttak med bølgeblikk, var tidligere bygd sammen med hovedhuset slik at hest m vogn kunne kjøre gjennom og inn i bakgården.</p> <p>Bakeri i bakgården, mur 1 etasje, reisverk i andre etasje, panelt, rødbeiset, saltak med firkantskifer.</p> <p>lager i bakgården, var tidligere bygd sammen med bakeriet i vinkel, men vinkelbygget ble fjernet ved omlegging av vegen opp Brekkebakken 2019. huset er lafta, uten panel, saltak med bølgeblikk, tidligere firkantskifer.</p> <p>Stabbur, lafta, saltak, nå borte, sto i bakken opp trappa til høyre for bakeriet, rett over vegen.</p>
Beskrivelse av miljø	<p>Et viktig bakgårdsmiljø ved tidl. Landhandel. Med brannen i 2007, ble det nye bygget dessverre ikke bygd opp med samme preg – eller i vinkelbygg. Men husa i bakgården er intakte og autentiske.</p>
Lokale stedsnavn	<p>Ringebu Handels- og Spareforening, Mæhlumsgarden, Mæhlumsbutikken,</p>
Byggeår, ombygginger	<p>Hovedhus som sto på tvers av nåværende hus ca. 1870, inngang til butikken var da inne i tunet, bygd på i vinkel (bindingsverk) langs gata i 1899, utvida i 1916. Var på bygd en fløy mot vest. Bakeri ca 1870, lager, stall og fjøs.</p>
Bolig, næring etc	<p>Landhandel, kooperativ, butikk, bolig, sportsbutikk utleieleie.</p> <p>Nåværende bygning skobutikk, utleieleiligheter, veskeverksted.</p> <p>Bensinstasjon fra 1921 til 1964, sto på andre siden av Trasopp, dvs. der ungdomssenteret nå har hjørne mot Jernbanegata/Brugata</p> <p>Bakeri (1870-1930), utleieleilighet i andre etasje, baker, handelsbetjent, nå vanlig utleie</p> <p>Lager pakkbu til butikken</p> <p>Stall for egen hest.</p>
Kommentarer	<p>Bygget brant ned i 2007, men ble bygd opp igjen og er nå delt i 7 seksjoner.</p> <p>Bakgården er unik som miljø fra den tidlige tida i Vålebrua, før jernbanestasjonerna kom. Lå sentralt ved vegen opp Brekkebakken mot Kjørnås og Venabygda.</p>
Kilder	<p>Heim og folk s. 45 Åsmundstad 1999, s 69-70</p>
<p>Stall med høytrev over, tett inn i gråsteinsmuren opp mot veien. Pondshaugen øverst til venstre,</p>	

Bakgårdsmiljøet slik det er i dag. Inngang til leiligheter og butikk utvendig trapp opp til andre etasje. Til høyre stallen med pulttak bakeriet og lageret mot veien.

Eldre vindu og inngang til bakeriet.

Bakgården med bakeribygningen, trapp opp for inngang til bolig (fortsatte opp mot stabburet som hørte til

Åpningen etter
mellombygget i
vinkel som ble
revet for
utvidelse av
vegen

Klipt kraftige
spiker står tett
i tett inne i
veggen ved
stallen.

Stall med
høytrev

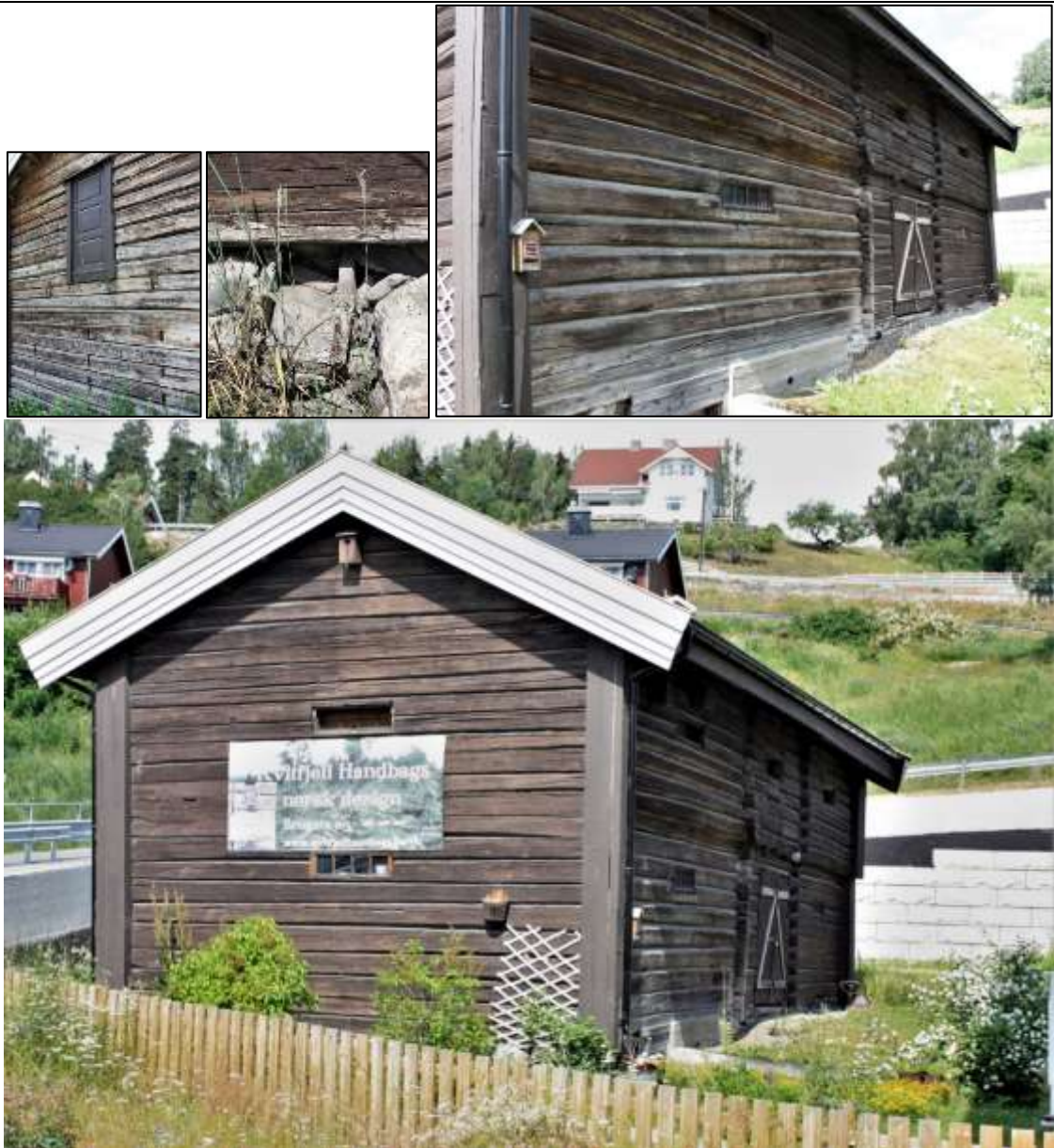
Etter at det
ikke lenger var
innkjøring inn i
gården fra øst,
ble det anlagt
en inngjerdet
hage mellom
Vålebrustuen
og Mæhlums-
gården. Her ser
vi muren opp
mot veggen
over i hagen.

Lagerhuset
Fra venstre
veggen mot
vest og vegen.
Midt i ser vi
nordveggen
som tidligere
var inne mot
hjørnebygget vi
ser døra som
gikk videre på
trevet.
Midt i mura
renne ut frå
lageret.

Til høyre
Langveggen
inn mot tunet.

Lagerbygget sett
frå sør med
nytt gjerde for
å hindre trafikk
inn.

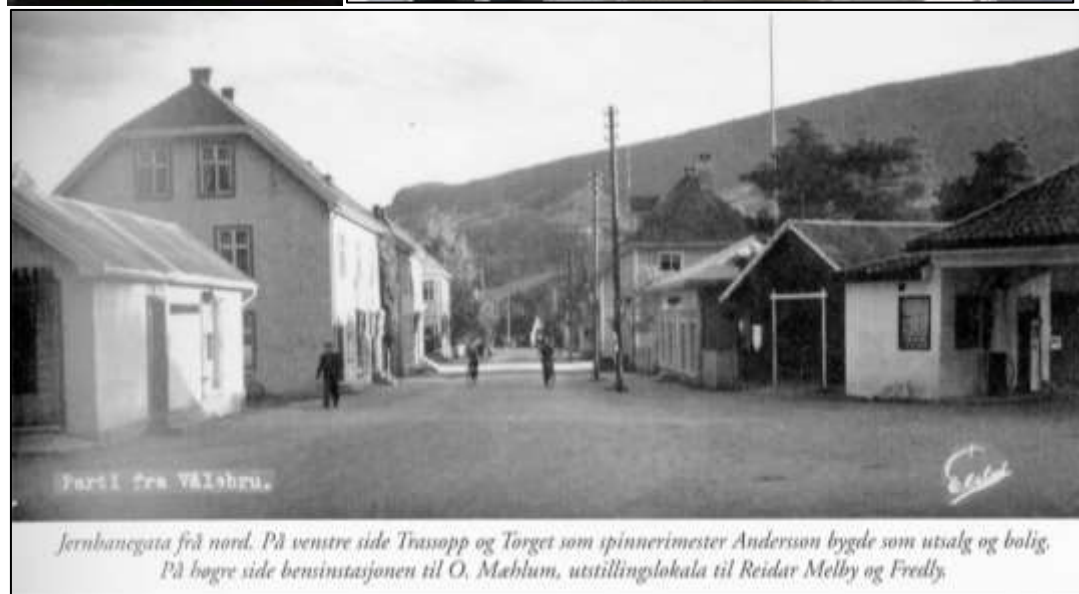

Andre etasje fasade mot gata med sentrisk ark med veranda på begge sider for leilighetene.

Her ser vi bensinstasjonen som hørte til Mæhlumsgården helt til høyre.

Ringebu kommune	Vekting: Vernekategori 2
Sefrak reg.	
	Vekting utført av Gudbrandsdalsmusea og konsulent Torveig Dahl:
Antikvarisk verdi	2 hele anlegget, autentisk sett bort fra nybygget som har en litt pussig arkitektur både framside og inne i garden, vindus valget er også litt forvirrende i nybygget
Landskapsverdi	2 samla miljø, viktig også for å markere det gamle sentrum før jernbana kom
Funksjonell verdi	2 nybygg, de andre husa er slitne og bør restaureres
Vernekategori	2 miljøet er heilt sentralt i Vålebrua 1 uthusa

Etasjer, byggemåte, materiale	<p>Hovedhus i 1 etasje flytta hit, bygd på 2 etg. kamlafta, med bakstue 1 etg. tidligere i tømmer, men ble erstatta med nytt på bygg i 1915-20, reisverk og panel med liggende panel</p> <p>Eldhus 1 etasje, tømmer i røstet, resten mur, saltak med firkantskifer. Bygd delvis ned i bakken.</p> <p>Møterom 1 etasje, lafta, firkantskifer på taket</p>
Beskrivelse av miljø	<p>Hovedhuset ligger på ei trekanttomt med hvitt stakitt på hjørnet mellom Brugata og Hanstadgata. Eldhuset ligger på ei tomt på andre sida av Hanstadgata. Var oprinnelig sammenhengende einedom, men ble delt da Hanstadgata ble opparbeidd.</p>
Lokale stedsnavn	<p>Hanstadhuset, Hanstadtunet</p>
Byggeår, ombygginger	<p>1872-1875 flytta hit fra Grov, bygd på 2 etasje og bakstue i 1 etasje. Eldhuset 1879 Møterom 1975</p>
Bolig, næring etc	<p>Oprinnelig: hus på garden Grov. Her: bolighus, utleie, kontor/møterom for Lions Eldhuset er satt opp her, ble og blir brukt til leiebaking for folk i Vålebrua</p>
Kommentarer	<p>Stugua ble flyttet hit fra klokkegården, Grov. Dagmar Hanstad som var forrige eier, testamenterte eiendommen til Ringebu Lions Club i 1990.</p>
Kilder	<p>Heim og folk s. 105, Åsmundstad 1999 s 64</p>
Flere foto bakstehuset	

		
Ringebu kommune	Vekting: Vernekategori 2	
Sefrak. reg	156612464 hus	
	Vekting utført av Gudbrandsdalsmusea og konsulent Torveig Dahl:	
Antikvarisk verdi	2 hovedhus 2 Eldhus 3 Møterom	
Landskapsverdi	2 viktig del av Vålebru si historie og gateplan	
Funksjonell verdi	3	
Vernekategori	2 Hovedhus og bakstehus 3 møterom	

Faktaark forslag vernestatus   Kaupanger   kategori 2

Kaupanger

Foto

Gateadresse
og navn

Jernbanegata 1 og 3. Kaupanger

G.nr./b.nr.

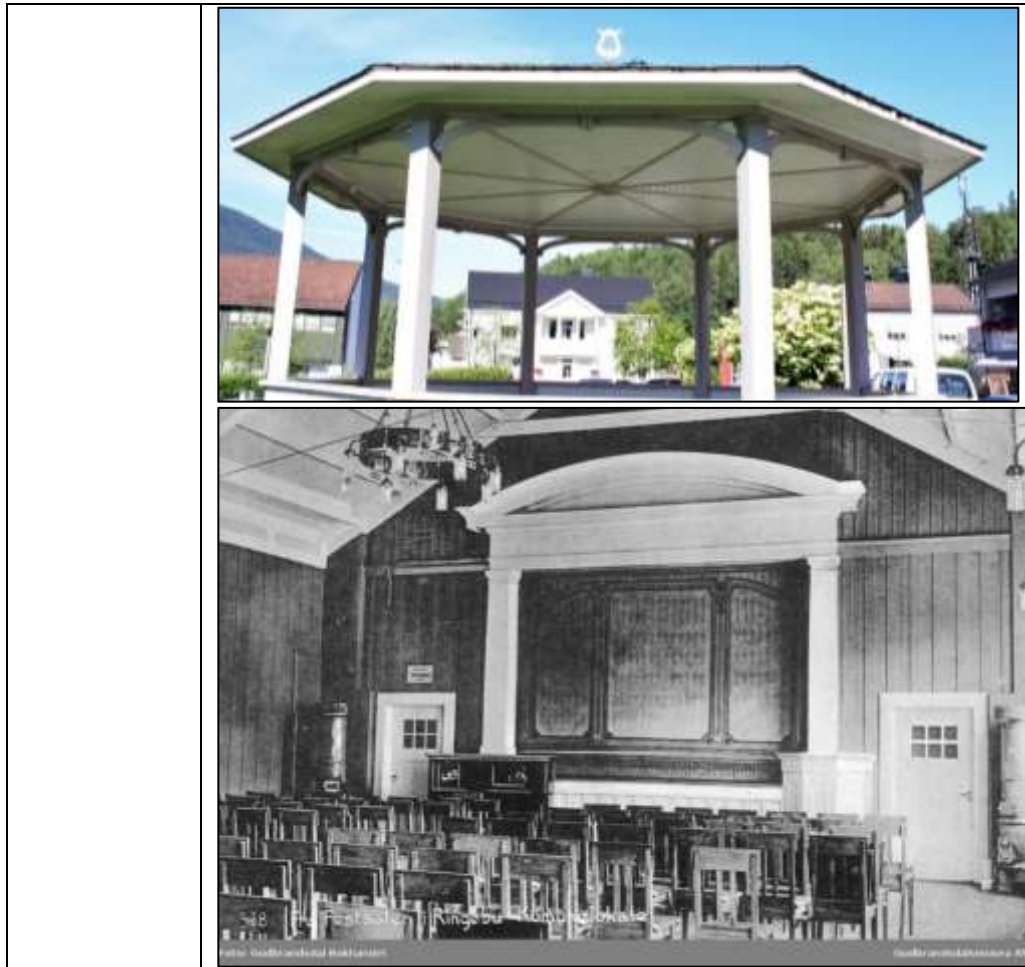
45/15 (Kaupanger), 45/16 (Sønstegård) og 45/8 (Våla) skilt ut fra Søre Bjørge i 1906

Nåværende eier	Ringebu Kommune
Etasjer, byggemåte, materiale	Hovedhus 2 ½ etg. pluss kjeller. Reisverk?, panelt med stående panel, mansardtak med skifer, litt skiftende farge på huset historisk, tidligere kraftigere markeringer. Arkitekt Heinrich Jürgensen Musikkpviljong reisverk, åttekanta, Vålebru vel 1954
Beskrivelse av miljø	Plassert sentralt det nye Vålebru gateplan langs akse opp fra jernbanestasjonen med en stor plass foran mot gata, og ein park mot Hanstad- og Ole Steigsgt.
Lokale stedsnavn	Simenstuggua, Kommunen, Kommunelokalet, Kaupanger
Byggeår, ombygginger	1909/1911 Utvendig scene mot parken er bygd på forsamlingsalen, rampe inn hovedinngangen Bygd på toalett ved siden av kjøkkeninngang 2021
Bolig, næring etc	Sparebank, bibliotek, forsamlingsal, kinolokale, festlokale, kafe, turistkontor, vaktmesterleilighet, møterom, ligningskontor, kommunehus, kulturhus. I kjelleren fyllearett, garderobe, toalettanlegg, lager, storkjøkken, biblioteket var her før det flyttet opp i andre etasje.
Kommentarer	Helt sentralt signalhus i Vålebrua
Kilder	Heim og folk s. 86 , smundstad 1999 s 76

Flere foto

Ringebu kommune	Vekting: Vernekategori 2
	Vekting utført av Gudbrandsdalsmusea og konsulent Torveig Dahl:
Sefrak ID	
Antikvarisk verdi	1 Hus og paviljong med park, signalbygg i jugend,
Landskapsverd	1 hus og paviljong med park
Funksjonell verdi	1 hus, 3 paviljong
Vernekategori	1 hus og paviljong

Vestheim
Foto

Foto av Jørgen Elstad i 1923, viser vinduer, inngangsparti og skifertak som det var etter ombygging ca 1910, NB vindu mot sør i to etasjer og vanlige jugendvindu mot gata og inngangsdør. Høyre vindu nede har lemmer på nedre fag.

Gateadresse og navn

Jernbanegata 6, Vestheim

G.nr./b.nr.

45/13 og fradelt uthus m tomt 45-15 i 2018, Eiendommen ble skilt ut frå Sygard Bjørge i 1906

Nåværende eier

Morten og Simen Trøstaker

Etasjer, bygge- måte, materiale	<p>Hovedhus, 1906, opprinnelig 1 etasje tømmerhus, bygd om til 2 ½ etg ca 1910. Huset er lafta, inngangsparti med pulttak og trapp opp i andre etasje i reisverk mot bakgården. Vekselpanel på alle vegger, nyere vindu, men holdt i tilnærma samme stil, delvis originale vindu på bakveggen in i gården. Nyere svart stein på taket, tidligere handskebak skifer.</p> <p>Det er full kjeller, overbygd nyere kjellernedgang med saltak.</p> <p>Uthus 1 etg i reisverk, 4 dører mot Hanstadgata, 3 dører mot Jernbanegata. Saltak, firkantskifer p taket</p> <p>Bygningene har trolig vært hvite/lyse hele tiden, er ikke dokumentert noen markeringer av vindu eller andre detaljer.</p>
Beskrivelse av miljø	<p>Hovedhuset holder gateplanet som de andre husa i gata, nyere fortau. Inngangsparti mot gata og veranda i andre etasje over inngangsdøra ut mot Jernbanegata er trukket litt inn i andre etasje, lettere ombygd med store vindu mot gata i 1. etasje og nyere inngangsdør. Vindu mot sør er tett att i første etasje. Bekrefter huset som et næringsbygg med kundeinngang fra gata.</p> <p>Uthuset er en viktig del av eiendommens historie som nærings- og bolighus.</p> <p>Samla er eiendommen del av Vålebrua sitt miljø som stasjonsby med flere virksomheter, kafe og handel i 1 etasje, med bolig i andre etasje, som var vanlig i mange av husa.. Mange av de eldre husa i Vålebrua har preg av jugend, kombinert med sein sveitserstil, særlig Jernbanegata.</p>
Lokale stedsnavn	<p>Jernbanegatens kafe, Trøstakerkafen, Bastine (to generasjoner kvinnebedrifter, de bodde i 2. etasje og drev kafe, senere butikk her i ei årrekke), nå: Håndarbeidskroken.</p>
Byggeår, ombygginger	<p>Bygd ca. 1906, bygd om til nåværende form 1910/11,</p>
Bolig, næring etc	<p>Næring i 1. etg. og bolig i 2. etg., utleie i tre etasjer, tannlege, lege, Kafe, kortvarer, parfymeri, håndarbeidsbutikk,</p>
Kommentarer	<p>Særlig viktig beliggenhet vis a vis Kaupanger, alle andre hus som vender seg mot plassen ved det gamle kommunehuset er nye hus, men alle bekrefter linja mot gata.</p>
Kilder	<p><i>Heim og folk bd 3, Vålebrua s 88, Ringeby historielag 2015, Plakat, Ringeby historielag, Framveksten tå Vålebrua fram åt 1940, Torveig Dahl 1977 (Høgskulen i Volda)</i></p>

Flere foto

Mot
Hanstadgata,
her ser vi de nye
vinduene med
vipp, men med
småvindu i
øverste del.
Inngang med
trappehus i to
etasjer mot
bakgården.

Bakgården med
naboens hekk i
vinkel med
Hanstadgata.
Uthuset står
ikke helt inn til
naboeiendom-
men.

Bakgården med nyere vindu til venstre og originalt vindu til høyre for nedgangen til kjelleren. Pulttaket på tilbygget er ikke trekt helt opp til hovedtaket (originalt), vareluke mot bakgården inn i butikken.

Uhuset med mange dører mot Hanstadgata, andre dør fra høyre går inn til utedoen. Uthuset er ganske bredt og høyt, har vært lager for butikk og annet, trolig et trev for lager med innvendig trapp.

Originalt
jugendvindu
mot bakgården

Inngangsparti til
butikken med
veranda *en face*
og profil som
viser arken over
verandaen

Foto av Jørgen Elstad ca 1921, vi ser Kaupanger midt til bildet til høyre, og Vestheim rett foran til venstre. Der ser en at tilbygget inn i bakgården er originalt fra ombyggingen til et større hus ca. 1910. Uthuset sees tydelig i bakgården med stakitt og trær.

Ringebu kommune	Vekting: vernekategori 2
	Vekting utført av Gudbrandsdalsmusea og konsulent Torveig Dahl:
Antikvarisk verdi	1 Hovedhus og uthus er veldig lite endret fra utviding ca 1910, stilfull jugendbygning.
Landskapsverdi	1 viktig del av Jernbanegata og den krysset med Hanstadgata, bakgårdsmiljøet viktig del av hele miljøet i sentrum.
Funksjonell verdi	1 hovedhuset er i god stand, uthuset er i bra stand, men bør vedlikeholdes.
Vernekategori	1 eiendommen er en sentral del av vernet av stasjonsbyen – inkl. uthuset

Frigård

<p>Foto</p> <p>Merk eldre detaljer som er bevart: smijernsoppheng for plakater, og initialer og årstall under mønet på arken.</p>	
<p>Gateadresse og navn</p>	<p>Jernbanegata 7 Frigård</p>
<p>G.nr./b.nr.</p>	<p>48/46 Frigård (butikken) skilt ut fra Fredensborg (48/15) i 1923 (45/4 Friheim skilt ut fra Sygard Bjørge (45/1) i 1897 (nyere bolig og butikk)</p>
<p>Nåværende eier Epost og telefon</p>	<p>Inge Asphoug og Chritian Asphoug</p>
<p>Etasjer, bygge- måte, materiale</p>	<p>Hovedhus 2 ½ etg. pluss kjeller, lafta, stående panel, saltak med arker, plater på taket Uthus i 1 etasje, reisverk, stående panel, pulttak med bølgeblikk</p>
<p>Beskrivelse av miljø</p>	<p>Forretningsgårder i Jernbanegata – helt sentralt miljø i landsbyen</p>
<p>Lokale stedsnavn</p>	<p>Friheim, Thorvaldsengården, bokhandelen</p>

<p>Byggeår, ombygginger</p>	<p>Tomt skyldsatt i 1897, første huset bygd da, sto opprinnelig lenger ned i hjørnet mellom Hanstadgata og Jernbanegata, var første forretningsgården i Jernbanegata. Brant i 1907. Bygd nytt hus som i 1956 (uten kjeller), ble dradd på grønsåpe på sviller 20-25 m oppover til der huset står i dag. Da ble tilbygget i 1 etasje reisverk bygd på mot sør for skobutikk. Utforming av veranda er noe endret, mot bakgården er veranda i tre etasjer kledd inn.</p>
<p>Bolig, næring etc</p>	<p>1 etasje avistrykkeri, lensmannskontor, kafe, tannlege, lege, hatteforretning, manufaktur, skobutikk, 1940-45: tyske ortskommandanten hadde kontor her, nå: Bokhandel bolig i 2. etg. og 3 etasje.</p>
<p>Kommentarer</p>	<p>Første bokhandel etablert i Vålebrua av Narvesen i 1902, se eldre foto lenger ned</p>
<p>Kilder</p>	<p>Heim og folk s. 88, Åsmundstad 1999 s 66</p>
<p>Flere foto</p>	 <p>The collage consists of three distinct images. The top-left image shows a close-up of a red-painted wooden gable end of a building. In the center of the gable, the year '1902' is on the left, a large white letter 'B' is in the middle, and the year '1956' is on the right. The top-right image is a framed historical document or newspaper clipping. At the top, it says 'gamle hus i Vålebrua' and 'FRIHEIM'. Below the title is a small illustration of a house. The text is in Norwegian and discusses the history of the building. At the bottom of the document is a small black and white photograph of a two-story house with a gable roof. The bottom image is a close-up, low-angle shot of red wooden siding on a building, showing the texture and the way the planks are laid out.</p>

Frå stasjonen og oppover Jernbanegata før ny E6 kravde bokhandelen rivi, og mens det ennå var grind ned på stasjonsområdet.

Ringebu kommune	Vekting: vernekategori 2
	Vekting og begrunnelse utført av Gudbrandsdalsmusea og konsulent Torveig Dahl:
Antikvarisk verdi	1 usedvanlig godt bevart hus m uthus
Landskapsverdi	1 viktig del av jernbanegata
Funksjonell verdi	1 i full bruk
Vernekategori	1

Stensgård

Foto

Foto før 1947

Gateadresse og navn

Jernbanegata 8. Stensgård (Sport1)

G.nr./b.nr.

45/10 skilt ut fra Søre Bjørge i 1903

Nåværende eier

Hans Dalberg

Etasjer, byggemåte, materiale	Hovedhus 2 etg. reisverk/laft? valma tak med brutt hjørne mot vegkrysset, takstein, stående panel, Uthus 1 etasje, reisverk, stående panel, rød decaplate
Beskrivelse av miljø	Sentral hjørnegård med uthus, godt bevart helhetlig miljø
Lokale stedsnavn	Sylte, Stensgård, Bråtenbutikken, Sørlienbutikken, sporten,
Byggeår, ombygginger	Utskilt fra Søre Bjørge 1903., nåværende hus bygd i 1931, utvida mot nord 1947 for utleie til Brannkassa (nå: Gjensidige) 1947-1952, senere kafe med egen inngang fra gata, så bygd inn som del av butikken for kontor. Utvendig oppgradering m magebelte mm.
Bolig, næring etc	Landhandel, lager mot vest og bolig, senere kolonial med lager mot vest og 2 leiligheter, Sportsbutikk i 1. etg., og bolig i 2. etg. Lager og garasje i uthus
Kommentarer	Navnet på eiendommen var Sylte fram til 1917.
Kilder	Heim og folk s. 91 Åsmundstad 1999 s 66

Flere foto

Det er bevart
flotte detaljer
inkl vindu i
andre etasje
over
magebeltet.

Rundt 1985-90
ble det bygd ut
egen veranda
på påbygget

Ny inngang fra nord, den gamle var for enden til venstre for bankautomaten

Det er en egen inngang i bakgården, inne i vinkelen mellom vingene på huset og uthuset. Der er også innvendig trapp opp i andre etasje

Ringebu kommune	Vekting: Vernekategori 2
	Vekting og begrunnelse utført av Gudbrandsdalsmusea og konsulent Torveig Dahl:
Antikvarisk verdi	1 godt bevarte bygninger, stilrent med jugendpreg
Landskapsverdi	1 sentral hjørnegård, av de få som har bevart inngang på hjørnet
Funksjonell verdi	2 modernisert innvendig
Vernekategori	1 hele anlegget

Faktaark forslag vernestatus Hjørnet kategori 2
Hjørnet

Foto

Gateadresse og navn	Jernbanegata 9. Hjørnet
G.nr./b.nr.	48/39, skilt ut fra 38/15 Fredensborg i 1921
Nåværende eier	Vålebrua eiendom AS
Etasjer, bygge- måte, materiale	Opprinnelig hjørnebygning 2 ½ etg., reisverk/laft?, stående panel, saltak med to arker ut mot Tomtegata, brutt hjørne med valma tak. Tidligere skifer, nå blank svart stein
Beskrivelse av miljø	Viktig hjørnegård med inngang i brutt hjørne som Stensgård.

Lokale stedsnavn	Hjørnet, Melby,
Byggeår, ombygginger	1927/1928 1986 ble det bygd østover Tomtegata, bygd sammen i 2 etasjer med et mellombygg. Det er endra vinduspreg fra jugend til 3 like ruter. Svart Zandatakstein på tilbygget, på eldste del svarte, blanke plater
Bolig, næring etc	Næring i 1.etg., og bolig i 2.etg. utleie. Landhandel 1928-1962/3, bilrekvisita, møbler, sko, fotoforretning, klær, frisør, naparapatklinikk.
Kommentarer	Åsmundstad skriver at byggeforskriften for Vålebru krevde kuttet hjørne for hus som lå på hjørnet.
Kilder	Heim og folk s. 92, Åsmundstad 1999 s 67
<p>Bakgårdsmiljø mot Friheim med nye innganger på eldste hus, veranda og nyere hus fremst.</p> <p>Til høyre mot samvirkelaget med hvit vegg, uthuset tilhører Hjørnet. Vi ser brannmuren mot uthuset i Friheim, med pulttak.</p>	
<p>Gateplanet m fortau mot Tomtegata, påbygget er godt tilpassa med vindu, takvinkel og fasade til det gamle Hjørnet, bundet sammen med et mellombygg med åpen veranda.</p> <p>Påbygget mot øst har også en ark med veranda for leiligheten i andre etasje lengst til høyre ser vi de arkene</p>	

med vindu mot gata i taket	
Ringebu kommune	Vekting: vernekategori 2
	Vekting og begrunnelse utført av Gudbrandsdalsmusea og konsulent Torveig Dahl:
Antikvarisk verdi	1 godt beholdt jugenbygning, godt tilpasset tilbygg
Landskapsverdi	1 viktig del av gatebildet, definerer hjørnet og to gater veldig bra
Funksjonell verdi	2
Vernekategori	1

Jonsgård
Foto

Foto fra
jernbanegata

Flugsrud med to
innganger til
bakeri og kafe.
Vi ser at sentrale
bygningsdetaljer
er bevart til i
dag,

**Gateadresse og
navn**

Jernbanegata 10. Jonsgård

G.nr./b.nr.

45/7 skilt ut fra Søre Bjørge 1900 (45/1)

Nåværende eier

Britt Åse Høyevsen. 2001

**Etasjer, bygge-
måte, materiale**

Hovedhus 2 etg. pluss loft. Lafta, panelt med stående perlestaffpanel, tidligere skifertak, nå svart taksteinsplate, vindusåpninger godt bevart og videreført etter moderniseringer

En del eldre
vegetasjon er
bevart i hagen

Innbygd veranda
bygd på mot sør

Fasade mot
Tomtegata

Til høyre
bakhagen med
nyere ombygd
inngangsparti
med trapp opp

	
Ringeby kommune	Vekting: Vernekategori 2
	Vekting og begrunnelse utført av Gudbrandsdalsmusea og konsulent Torveig Dahl:
Antikvarisk verdi	1 Hovedhus ganske intakt bygning med gode sveitser detaljer bevart og videreført, vindu mm. Har ikke magebelte. 3 nybygg bygd i sveitserstil
Landskapsverdi	1 viktig Jernbanegata, noe eldre vegetasjon i bakhagen
Funksjonell verdi	1
Vernekategori	1 hovedhus 3 nybygg

Apotekergården

Foto	
Gateadresse og navn	Jernbanegata 11. Apotekgården
G.nr./b.nr.	48/44 skilt ut fra 48/14 Våla bruk 1923
Nåværende eier	Oddgeir Odlo, Yngve Odlo, Ingunn Odlo Ødegården
Etasjer, bygge- måte, materiale	Hovedhus 2 ½ etg. pluss kjeller, «pløyd reisverk», stående vekselpanel, valma tak med takstein, NB «Kinavipp», en liten vipp opp på de nederste steinene Uthus , liten nyere garasje mot naboeiendommen i øst
Beskrivelse av miljø	Sentralt hus i Jernbanegata med liten hage mot Tomtegata med uthus. Eldre hageanlegg som er ganske intakt, eldre syrin, viktig bakgårdsmiljø inkl. inngangsparti i hagen
Lokale stedsnavn	Apotekergården, apoteket, Ringebu Glassmagasin, Odlobutikken, Hårstugu
Byggeår, ombygginger	1923, bygd på ny inngang med rampe i nyere tid, ellers er bygningen veldig autentisk med rent sent jugendpreg, mange originale vindu Store vindu mot gata satt inn rundt 1960
Bolig, næring etc	Apotek til 1959, glassmagasin, frisørsalong i 1. etg Bolig i 2. etg.
Kommentarer	Verdifull eiendom
Kilder	Heim og folk s. 94, Åsmundstad 1999, s 68

Originale
vindu, merk
hengslinga av
øverste vindu

Flere foto

Bakhage med
rester av fin
hage, eldre
stauder og
syrin

		
Ringebu kommune	Vekting: vernekategori 2	
	Vekting og begrunnelse utført av Gudbrandsdalsmusea og konsulent Torveig Dahl:	
Antikvarisk verdi	1 autentisk jugendbygning	
Landskapsverdi	1 viktig del av Jernbanegata og bakhage	
Funksjonell verdi	2	
Vernekategori	1 autentisk jugendbygning	

Fredly

Foto

Bildet er tatt ca 1920-30, den gang med Ringebu Uldspinderi og Væveri i butikklokalene. Man ser at huset er lite forandret, men har fått ny fargesetting

Gateadresse og navn

Jernbanegata 12. Fredly

G.nr./b.nr.	48/13, skilt ut fra 48/6 Vålebru i 1896.
Nåværende eier	Carolien Lønneroth
Etasjer, bygge- måte, materiale	2 etg. pluss loft. Reisverk/kamlaft? stående vekselpanel, valma tak, tidligere handskebakskifer, nå svart takstein, forsamlingsalen bak er i 1 etasje. NB taket har «kinavipp», en liten vipp nederst. Huset ble bygd med forsamlingslokalet samtidig
Beskrivelse av miljø	Viktig del a Jernbanegata, definerer seg både mot Tomtegata og Jernbanegata
Lokale stedsnavn	Fredly, Avholdsforeningen, Jernbanegatens kafe,
Byggeår, ombygginger	1913/1914
Bolig, næring etc	To deler: forsamlingslokale bak: Ringebu Avholdsforening, kino, nå del av butikken Butikk mot Jernbanegata, utsalg for Ringebu Uldspinderi og Væveri, Jernbanegatens kafe, sportsbutikk, stoff og håndarbeidsmateriale, malingsbutikk, storkiosk, blomsterbutikk, videoutleie i kjelleren, Under krigen brukt av tyskerne til lager for beslaglagte radioer Leiligheter i 2. etg., utleie
Kommentarer	Arkitekt Heinrich Jürgensen, byggherre Ringebu Totalavholdsforening
Kilder	Heim og folk s. 94 ,Åsmundstad 1999, s 67-68

	
Ringeby kommune	Vekting: vernekategori 2
	Vekting og begrunnelse utført av Gudbrandsdalsmusea og konsulent Torveig Dahl:
Antikvarisk verdi	1 usedvanlig godt bevart helhetlig jugendbygning
Landskapsverdi	1 viktig hjørnegård i Jernbanegata/Tomtegata
Funksjonell verdi	2
Vernekategori	1 enestående bygning

Torget/Andersenhuset

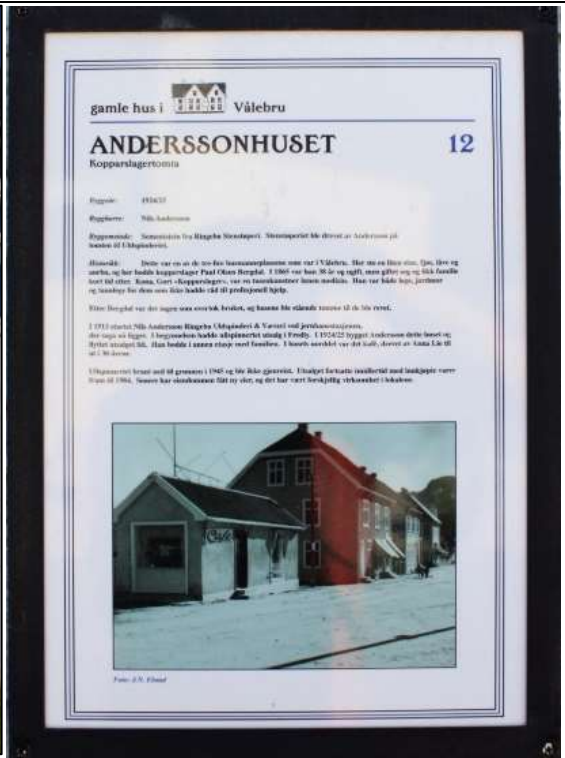
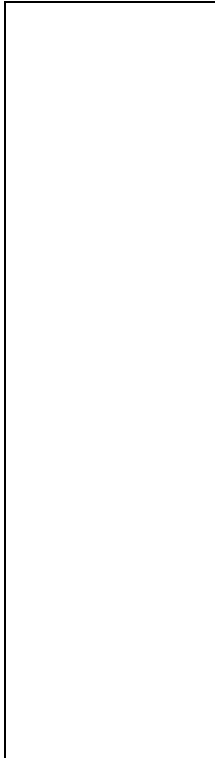
Foto

Gateadresse og
navn

Jernbanegata 13. Torget (Anderssonhuset)

G.nr./b.nr.	48/45, skilt ut fra Våla Bruk i 1923
Nåværende eier	Vag Eiendom AS
Etasjer, bygge-måte, materiale	Hovedhus 2 ½ etg murhus, sementstein fra Ringebu Stenstøperi som var der Uldspinneriet lå, på utsiden av jernbanen, saltak med svart takstein, halvvalma i mønene. Veranda og utgang mot hagen i 2 etasjer, delvis intakt. Uthus i bakgården, reisverk med stående panel, saltak med bølgeblikk, bygd på garasje i nordre ende i mur med pulttak
Beskrivelse av miljø	Viktig del av Jernbanegata, viktig del av Vålebru sin historie med Kopperslageren som bodde der.
Lokale stedsnavn	Kopparslagaren, Torget, Uldspinneriet, Anderssonhuset, helsekosten
Byggeår, ombygginger	1924/1925
Bolig, næring etc	Næring i 1. etg. utsalg for ullspinneriet til 1984, kafe i nordre del av huset, senere helsekostbutikk, Metro massasje Bolig i 2. etg.
Kommentarer	Stilren bygning med opprinnelig preg, mot Jernbanegata har store vindu
Kilder	Heim og folk s. 96, Åsmundstad 1999 s 68
Flere foto	

	
Ringebu kommune	Vekting: vernekategori 2
	Vekting og begrunnelse utført av Gudbrandsdalsmusea og konsulent Torveig Dahl:
Antikvarisk verdi	1 stilren senjugend bygning, intakt
Landskapsverdi	1 viktig del av Jernbanegata og hjørnegård mot Torgata
Funksjonell verdi	2 står for tida tomt
Vernekategori	1 viktig hjørnegård og byggestil

Bankbygget/Furumo

	
Gateadresse og navn	Ole Steigsgt. 1, Bankhjørnet, Furumo (bolighus og garasje)
G.nr./b.nr.	48/78 Bankhjørnet, skilt ut fra 48/15 Fredensborg i 1934, 48/52 Furumo skilt ut fra Furumo i 1954
Nåværende eier	Ringebu kommune
Etasjer, bygge- måte, materiale	Bankbygget 1 etasje, full kjeller, teglstein, valma tak med skifer, ender i en spiss, se foto Bolighuset 2 etasjer, reisverk, panelt, kantikant med lekt som overligger, saltak med skifer, originale vindu Garasje 1 etasje, dobbeltgarasje, reisverk, panel kantikant med lekt som overligger,, saltak med skifer
Beskrivelse av miljø	Tre hus som i sin tid hang sammen, bankbygget med utgang til bolighus for banksjefen og garasje . I dag er bolighuset ikke i bruk, garasjen er i bruk til to biler Bankbygget et hus som markerer gatehjørnet optimalt, ny inngangsrampe er godt tilpasset huset. Huset er et smykke i landsbyens gatebilde.
Lokale stedsnavn	Banken, gamlebanken, sparebanken, biblioteket, makerspace
Byggeår, ombygginger	1955, alle er originale fra samme byggeperiode, ingen ombygginger annet enn ny rampe til inngang i bankbygget. Garasje kan være nyere. Huset er tegnet av arkitekt Gunnar Fougner, Lillehammer

<p>Bolig, næring etc</p>	<p>bank (til 1989), bibliotek (til 2016), nå tomt hus og makerspace, møtelokale for banken og utleie i kjelleren, hvelv både oppe og ned. Bolig, helsestasjon, kontor, kurscenter for kommunen. garasje</p>
<p>Kommentarer</p>	<p>Viktig bygning fra midt på 1950-tallet, sjelden utforming,</p>
<p>Kilder</p>	<p>Heim og folk s 99, jubileumsberetning Ringeby Sparebank</p>
	
<p>Flere foto</p>	

Ringebu kommune	Vekting: vernekategori 2 Bankbygget
	Vekting og begrunnelse utført av Gudbrandsdalsmusea og konsulent Torveig Dahl:
Antikvarisk verdi	1 Bankbygget – tegnet av arkitekt Fougner, Lillehammer. Er et originalt hus fra 1955, ingen nye element er tilført (annet enn rampa) 4 Bolighus og garasje 4
Landskapsverdi	1 Bankbygget, de andre 4
Funksjonell verdi	2 Bankbygget (dårlig vedlikeholdt, men i god stand) 4 resten
Vernekategori	1 Bankbygget 4 resten

Vaala Bruk/Mølla

Foto

Gateadresse og navn	Ole Steigsgt 13, Vaala Bruk
G.nr./b.nr.	48/14, skilt ut fra 48/6, Vålebrustugua
Nåværende eier	Rob de Jong og Amanda Graafland (2021)
Etasjer, bygge-måte, materiale	1 ½ etasje med 2 etasje kjeller. Sementstein, delvis bygd på gammel mur fra møllehuset fra 1850-åra som brant i 1915. Saltak med arker, uvanlig byggeskikk her. Mursteinen er støpt på stedet, grunnmuren er delvis fra huset som brant, den gamle mølla fra ca 1853, sagbruket rett sør for Mølla, bygd av Ivar Waalen fra Gausdal, se foto over.

Beskrivelse av miljø	Henger sammen med elva, brua, kraftstasjonen, og stallene på andre sida av veggen.
Lokale stedsnavn	Mølla, Ringebu Kraftlag, Kinarestauranten
Byggeår, ombygginger	den gamle møllebygningen med landhandel brant i 1915, ny bygning reist kombinert mølle og kraftstasjon til 1983, bygd om for Kinarestauranten 2005,
Bolig, næring etc	Kraftstasjon, mølle og bolig, vassverk, el. verk (fra 1913), kontor Skomaker, kafe, begravelserbyrå ,urmaker/sølv og gullsmed-butikk (Tjøstolfsen), i nordre ende. Restaurant (fra ca 1990) og bolig fra 2005, fra 2022
Kommentarer	Særegent hus, markant byggeskikk -
Kilder	Heim og folk s 36, 102-104, Åsmundstad 1999 s 71-72
Flere foto	

Ringebu kommune	Vekting: vernekategori 2
	Vekting og begrunnelse utført av Gudbrandsdalsmusea og konsulent Torveig Dahl:
Antikvarisk verdi	1 bør fredes, enestående bygg
Landskapsverdi	1 stor – sammenhengen med elva og de andre husa i denne eldre delen av Vålebrua
Funksjonell verdi	2
Vernekategori	1 enestående bygning, historikk og formidlingsverdi.

Faktaark forslag vernestatus Nordgård/Telegrafan kategori 2**Nordgård/Telegrafan**

Foto Langs Hanstadgata nå og tidligere	
Telegrafhuset med inngang i nordre del.	
Gateadresse og navn	Tomtegata 5 Nordgård Hanstadgata 9
G.nr./b.nr.	45.9
Nåværende eier	Roger Melgårdshagen (år ukjent)
Etasjer, bygge- måte, materiale	1 ½ etasje, uvisst om lafta eller reisverk, saltak, nå svar takstein, tidligere stor firkantskifer Lite nyere uthus i bakgården, reisverk, pulttak med bølgeblikk
Beskrivelse av miljø	Første huset bygd for telegrafan, tidligere var de i Myhrsgården holder gatelinja langs Hanstadgata ikke mot Tomtegata
Lokale stedsnavn	telegrafan

Byggeår, ombygginger	Ca 1900, bygd på 1935 ekspedisjonslokale, 1952 lite tilbygg, Endra bruk 1984 lagt ned, bygd om til bolig, pub og så til bolig igjen
Bolig, næring etc	Bolig og telegrafstasjon, pub, bolig
Kommentarer	
Kilder	Åsmundstad 1999 s 65
Flere foto Bakgården med tilbygg inn i gården og overgangen til naboeiendommen uthus med pulttak midt i bildet	
Ringebu kommune	Vekting: vernekategori 2
	Vekting og begrunnelse utført av Gudbrandsdalsmusea og konsulent Torveig Dahl:
Antikvarisk verdi	2 viktig hus og byggeskikk, mot Hanstadgata er det godt bevart, moderne vindu med stilriktig utforming og opprnnelig plassering, god tilpassing av nytt til gammelt
Landskapsverdi	2 viktig del av gatemiljøet
Funksjonell verdi	2 modernisert utvendig og innvendig
Vernekategori	2 viktig hus

Faktaark forslag vernestatus Heimhug kategori 2
Heimhug/Narvesenhuset

Foto	
Gateadresse og navn	Ulbergvegen 2 Heimhug. (Narvesen)
G.nr./b.nr.	49/13 – 49/17 – 49/19
Nåværende eier	Harald Midtsund og Gerd Herud Midtsund Fra 1989
Etasjer, byggemåte, materiale	<p>Bolighus 2 etg. lafta, stående og liggende panel, saltak med Zanda takstein, opprinnelig tegl, mange arker og innganger</p> <p>Bryggerhus, reisverk, stående panel, saltak med skifer</p> <p>Uthus med fjøs, snekkerbod, skjul, låve. Saltak med plater, liggende og stående panel, gulmalt</p> <p>Garasje i tidligere låve, saltak med plater</p> <p>Stabbur lafta, saltak med skifer</p> <p>Lekehus, reisverk, liggende panel, valmet tak med papp</p> <p>Brønnhus, åpent, saltak med skifer, brønn mura i gråstein 7,5 m dyp</p> <p>Brønn bak fjøset, 8 m dyp, mura i gråstein</p> <p>Bauta stein</p>
Beskrivelse av miljø	Veldig godt bevart opprinnelig anlegg med hage og vegetasjon
Lokale stedsnavn	Heimhug Narvesen, Refsumhuset

<p>Byggeår, ombygginger</p>	<p>Narvesen kjøpte tomt i 1899. Bolighus 2 etg. 1900 Bryggerhus med 2 soverom bygd på i vinkel mot sørøst, panelt, gulmalt Fjøs Garasje bygd på tidligere låve, Stabbur Lekehus Brønnhus Brønn bak fjøset, mura, veldig dyp Bauta skåle</p>
<p>Bolig, næring etc</p>	<p>Bolig, lite bruk med husdyr og seter,</p>
<p>Kommentarer</p>	<p>Usedvanlig interessant og godt bevart anlegg med stor autensitet</p>
<p>Kilder</p>	<p>Heim og folk s. 273</p>
<p>Brønnhus med manuell pumpe til høyre</p> <p>Dokkehus med valmet tak</p> <p>Bryggerhus med påbygde to soverom i vinkel, gulmalt, resten av huset er rødt.</p>	

Brønn i bakre
gårdsrom,
med lokk over.

Bryggerhus inn
mot
gårdsplasse,
skålen
fortsetter
bakover.

Stabbur og
bryggerhus

Trapp opp i
andre høgda
på stabburet,
flott beslag på
døra

Bauta,
innskrripsjon:
«Kristine og
Bertrand
Narvesen
ryddet og
bygde
Heimhug Anno
1900»

tretoppfytte

Uthus med
fjøs,
snekkerbod,
skjul og
garasje

	
Ringeby kommune	Vekting: vernekategori 2
	Vekting og begrunnelse utført av Gudbrandsdalsmusea og konsulent Torveig Dahl:
Antikvarisk verdi	1 stor autensitet, helhetlig anlegg
Landskapsverdi	2 godt bevart med hage, skog og murer, viktig beliggenhet oppe i Brekkebakken, sammen med andre sentrale hus fra tidlig 1900.
Funksjonell verdi	2 godt vedlikeholdt
Vernekategori	1 usedvanlig anlegg

Lye/Løkkehuset

Foto Lye, bolighuset frå sør og vest. Karl Løkke med familie fotografert foran huset ca 1920

Gateadresse og navn	Ulbergvegen 6 Lye
G.nr./b.nr.	49/27 skilt ut frå Fagertun 49-21.utsilt fra Brekka 49-4
Nåværende eier Epost og telefon	Fritz Wimmer
Etasjer, bygge- måte, materiale	Mange hus: Bolighus - lafta, 1 ½ etasje, saltak med hanskebak skifer, dekorert «nåså»sval m skifer Skåle – 1 etasje, reisverk, panelt,

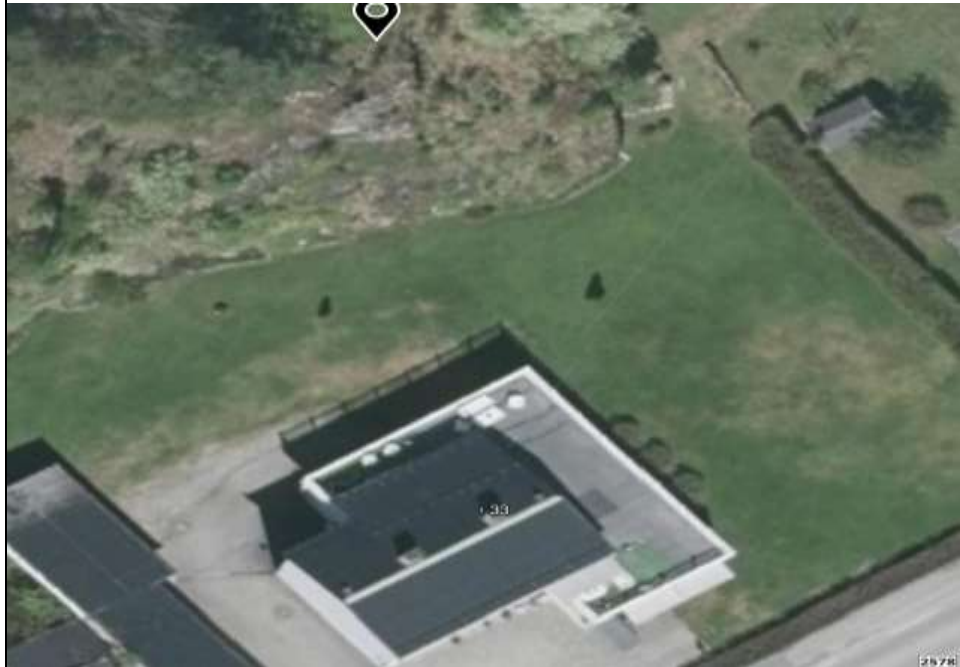
	Stabbur – lafta 1 ½ etasje, torvtak Garasje – reisverk, saltak, bølgeblikk Hønsesus – lafta og reisverk, 1 ½ etasje, saltak med skifer Uthus -
Beskrivelse av miljø	Veldig spesielt miljø, i sin tid tenkt som et bygdetun for Ringebu. Hele stedet er preget av at det var hjemmet til en kunstnerfamilie med sjølberging med hage, høner mm.
Lokale stedsnavn	Der Karl Løkke bodde, Løkkehuset
Byggeår, ombygginger	Bygningene er satt opp fra 1907 og framover, bolighuset er fra Stigen, med arkitekttegna vinduer og Løkkes egne treskjæringsdekor.
Bolig, næring etc	Bolig, kunstneratelier
Kommentarer	Karl Løkke (1870-1943) var frå Lesja, var elev ho Stokkeland på Amtsskolen, kom til Ringebu med familien i 1905 og bygde opp Lye.
Kilder	Heim og folk bd 3 s 275, Hemgrenda 2006 (Lars Tvete).
Flere foto Inngangsparti med utskjæringer Skåle, bryggerhus, hønsesus Nyere garasje Stabbur Fjøs?	

	
Ringeby kommune	Vekting: vernekategori 2
Sefrak	156608750 stabbur 156608734 bolig
	Vekting og begrunnelse utført av Gudbrandsdalsmusea og konsulent Torveig Dahl:
Antikvarisk verdi	1- eit særprega anlegg
Landskapsverdi	2- i seg selv som helhet, og sammen med de andre husene i Brekkebakken
Funksjonell verdi	3 - bolighuset
Vernekategori	1 – hele anlegget

Faktaark forslag vernestatus Steinmurer kategori 2

Steinmurer

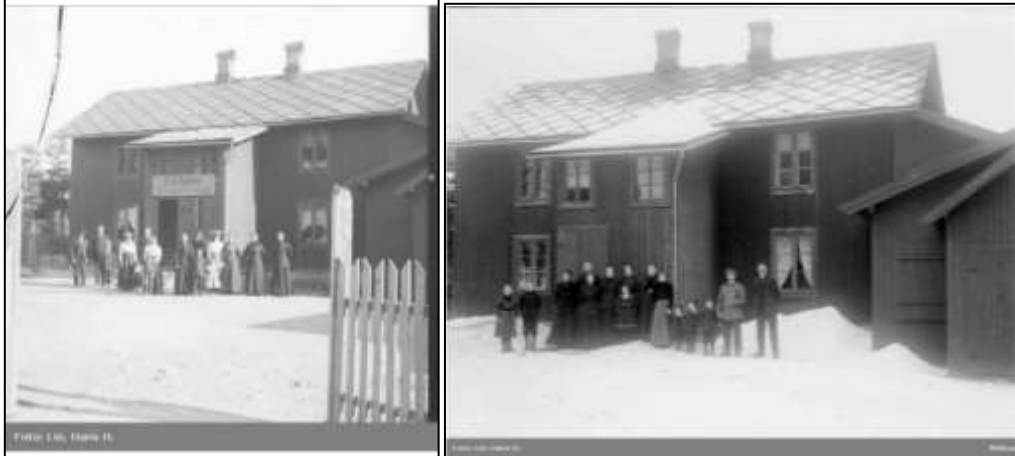
Foto:
Elise Øyjordet

Gateadresse og navn	Gamle steinmurer i skråningen i Brugata 33
G.nr./b.nr.	49/26

Nåværende eier	Kari Saupstad
Beskrivelse fra Innlandet fylkeskommune, kulturarv	Geolog anslår at steinmurene ser 100-200 år gamle, ser ikke ut som de er knyttet til vegfar
Beskrivelse fra Gudbrandsdalsmusea	Steinmurene anslås til å være 100-200 år gamle. Bekreftet av Geolog fra Innlandet fylkeskommune. Det ser ikke ut som om de er knyttet til et vegfar, men har nok sammenheng med beitebruk fra Brekka, evt. rydningsstein. Området hadde fleire stier mot Dokka og videre mot Ulberg
Byggeår, ombygginger	100-200 år gamle
Ringebu kommune	Vekting: vernekategori 2

Smerud

Foto		
<p>Til høyre HH Lie «PM Bakken skredderforretning» Trolig er dette samme eiendom/hus? Lengst til høyre HH Lie 1910 Smerud, Fylkeskoleeielev</p>		
Gateadresse og navn	Gudbrandsdalsvegen 2064, Smerud (Vålemoen)	
G.nr./b.nr.	47/5 , utskilt fra Våle 1897	
Nåværende eier	Stanizlavas Pundzius, kjøpte stedet ca 2017	
Etasjer, bygge- måte, materiale	Bolighus 2 ½ etasje, lafta, panelt, ikke originale vindu, saltak, to leiligheter. Uthus 1 etasje, reisverk, panelt, saltak	
Beskrivelse av miljø	Eiendommen var del av den tidlige utbygginga av Vålebrua før jernbanen kom. Her var en liten husmannsplass, Vålemoen, med dyrkamark. Den gamle Trondheimsvegen svingte innover forbi Snippen mot Våla bru. Vegen gikk ikke videre sørover direkte, den omlegginga kom senere med ny bru over Våla 1955. Eiendommen her var derfor større.	

Lokale stedsnavn	Vålemoen, Smerud, Paulsenhuset
Byggeår, ombygginger	Severin Pedersen Årnes forpakta et jordstykke av Våle i 1895 og bygde hus her, uvisst om det var bygd inn deler av det tidligere bolighuset i Vålemoen
Bolig, næring etc	Husmann Hans J Hansen (1843-) drev plassen før 1895, var også buntmaker. Senere har det bodd byggmester her, fotograf HH Lie bodde her og bygde fotoatelier i bakgården uvisst om det er del av nåværende uthus, flere generasjoner med snekkere, skinnhandler, banevokter ved jernbanen, konduktør, murerhandlinger, arbeider ved Pølsefabrikken. Trolig var PM Bakken her en periode før han bygde lenger opp i Brugata. Nå: Håndverker.
Kommentarer	Huset skal være mer intakt innvendig.
Kilder	Heim og folk s 71
Flere foto	
Ringebu kommune	Vekting: vernekategori 3
Sefrak	nr 156611789
	Vekting og begrunnelse utført av Gudbrandsdalsmusea og konsulent Torveig Dahl:
Antikvarisk verdi	3 innvendig ganske intakt, utvendig modernisert, panelt, skifta vindu, men bygningskroppen er intakt.
Landskapsverdi	2 siste rest av Vålemoen ?
Funksjonell verdi	3 fungerer godt som verksted og bolig
Vernekategori	3 lokal verdi som del av miljøet langs E6

Faktaark forslag vernestatus
Elvheim
kategori 3
Elvheim

 Foto
Brugata 4

Brugata 6

Gateadresse og navn	Brugata 4 Vålaheim og 6 Elvheim
G.nr./b.nr.	Nr 4 47/54, nr. 6 47/52
Nåværende eier	Nr 4 Knut Kjos, nr. 6 R&K Kjos Bilverksted
Etasjer, bygge- måte, materiale	Bolighuset er i to etasjer, er to leiligheter, delvis i tre med stående panel, delvis i mur, saltak. Det store verkstedet er delvis i to etasjer m kontor, og resten ei etasje (verkstedsromma), bygd i betong, saltak. Bakerst er den gamle verkstedbygningen med den gamle smia bevart

	intakt. Det er totalt 4 verkstedbygninger av ulik alder som er delvis bygd sammen som et kompleks, alle er i mur og har saltak.
Beskrivelse av miljø	Eiendommen består av et bolighus og verkstedbygningene som er delvis bygd sammen. Bensinstasjonen er skilt fra for lenge siden
Lokale stedsnavn	Vålaheim, Kjos,
Byggeår, ombygginger	Skyldsett fra 47/4 Fonstad 1951, faren til Morits bodde der, dyrlege Emil P Nordrum. Morits E. Nordrum startet bilverksted i 1952. Kåre og Reidar Kjos jobbet der som smeder, men tok etter hvert over eiendommen og navnet ble R&K. Kjos bilverksted. Knut tok over i 1993
Bolig, næring etc	Ett miljø: Bolig , bensinstasjon, tidl. bakeri, smie og bilverksted
Kommentarer	Eldre mekanisk verksted, tidlig smie – og bakeri
Kilder	Heim og folk s.27
Verkstedhallen	

Detalj av den gamle smia. Smia er fremdeles intakt og kan brukes.

Hele essa

<p>Innvendig eldre vindu over dør, tidligere mot yttervegg.</p>	
<p>Mot vest, den gamle garasjen bakerst.</p>	
<p>Det røde murbygget er det eldste huset, med smia, ein ser pipa frå grua bakerst. Nyere garasje til venstre</p>	
<p>Ringebu kommune</p>	<p>Vekting: vernekategori 3 for den endre delen med smie</p>
	<p>Vekting og begrunnelse utført av Gudbrandsdalsmusea og konsulent Torveig Dahl:</p>
<p>Sefrak</p>	<p>156656011 gammelt verksted/smie</p>
<p>Antikvarisk verdi</p>	<p>2 den eldre delen med smia 3 resten av bygningene</p>
<p>Landskapsverdi</p>	<p>3 viktig som del av næringsvirksomhet i perioden etter 1950</p>
<p>Funksjonell verdi</p>	<p>2 gode bygninger, har vært bygd om og bygd på flere ganger, tilpasset endringer i bruk og behov.</p>

Vernekategori 3

Faktaark forslag vernestatus
Brekka
kategori 3
Brekka
Foto

Hotellbygningen sett fra vest med miljøet i Brekkebakken bak.

Den gamle hotellbygningen, Trassopp og Uldvaren sett fra Brekkebakken 1950, hotell/pensjonatbygningen ble revet for å gi plass til gangveg/utvida kryss. Tømmerhuset midt i bildet er det gamle huset som står der i dag, siste rest av gamle Brekka.

Gateadresse og navn	Brugata 27 A_B_C Brekka
G.nr./b.nr.	49/4 eiendommen delt i 3 eiendommer: hotellbygning og gammelt hus 49/172, utleiehus mot bakken 49/185, 49/163 10 leiligheter oppe i skråningen
Nåværende eier Epost og telefon	Hotellet: Aparta Eiendom AS v/ Bjønne Owren 91789737
Etasjer, byggemåte, materiale	Hotellet 1 ½ etasje, mur, glass, tre, saltak, gammelt hus 1 1/2 etasje, lafta, bordkledd, saltak Utleiehus mot bakken reisverk i 1 etasje, med rom i sokkel, tømmermannspanel, saltak med shingel

	Eldre hus i tunet, lafta panelt med tømmermannspanel, saltak med plater
Beskrivelse av miljø	Rester av tidligere hotellmiljø, lannhandleri, også gårdsdrift
Lokale stedsnavn	Brekken, Vaalebro Skydsstation, Brekka, Ringebu Pensjonat, Ringebu Hotell, Norsk Mottaksdrift, Hostel B27
Byggeår, ombygginger	1977 – nytt hotell Første gong nevnt som husmannsplass i 1658 Utleiehus – endre bruk lite endringer ellers Eldre hus bygd på sval mot sør i 2 etasjer med inngangsparti
Bolig, næring etc	Nå: Hostel, tidligere husmannsplass, landhandel, bosted, pensjonat, hotell, flyktningsmottak, butikk
Kommentarer	
Kilder	Heim og folk c 47, Åsmunstad 1999 s 69
<p>Uteservering utenfor kafeinngangen, bak et utleiehus, tidl. møterom og selskapslokalet som del av det gamle Pensjonatet, Til høyre inngang til leilighetene på baksida av huset</p>	

Til høyre det eldste huset som er igjen etter pensjonatet, se eldre bilde der man ser bygget som en lafta bygning uten panel liggende inne i tunet. Huset er fremdeles røstet samme vei, langs landskapet, det sto på tvers av den gamle pensjonatbygningen inne i tunet. Det er flere eldre vindu i huset.

Pensjonatet slik det var da det ble revet, vi ser låvebrua går opp i venstre kant av bildet

Det er bygget flere rekkehus i bakken ovenfor Brekka, dette var tidligere beite og slåtteland for Brekka,

Bakgården inn mot bakken, her sto den gamle store låven.

Hotellet slik det var da det var nybygd i 1977

Ringebu kommune	Vekting: verneskategori 3 gammelt hus
Sefrak	156611573 eldre bolighus/utleiehus
	Vekting og begrunnelse utført av Gudbrandsdalsmusea og konsulent Torveig Dahl:
Antikvarisk verdi	4 Hotell typisk sent 1970-talstil, 2 gammelt hus , halvgamle vindu, kraftig ombygd, men bygningskroppen er ganske intakt, innenfor tømmermanspanel. 4 Utleiehus
Landskapsverdi	2 beliggenheten til gamle Brekka, fremdeles hotell/utleie, som fra 1896 da det ble skystasjon med pensjonat her.
Funksjonell verdi	3 Hotell blir gradvis pusset opp til ny standard 3 gammelt hus - utleie 3 utleiehus 3
Vernekategori	3 for hele anlegget, representant for ulike bygge og bruksperioder 2 for eldre hus inne i tunet

Kolbu

Foto

Brugata tidleg på 1900-talet. Fremst Ranheim der Marit Engebretsdatter Trøstugulykkjen dreiv kafé, deretter Løken der familien Hammer budde, og bortafør der Kolbu.

Gateadresse og navn	Brugata 28. Kolbu
G.nr./b.nr.	45/22, skilt ut fra 45/11, Løken i 191
Nåværende eier	Christen og Tone Vestad
Etasjer, byggemåte, materiale	Bolighus 1 ½ etg., lafta, trolig sinklaft, saltak med plater på Eldre hus i bakgården , reisverk, pulttak, bølgeblikkta, bygd sammen med flere funksjoner,
Beskrivelse av miljø	Viktig hus med front ut mot gata, holder linjene mot gata som de andre husene.
Lokale stedsnavn	Kolbu, Nermoen
Byggeår, ombygginger	1912, bygd på i nyere tid mot bakgården med en ark med ny inngang og veranda, panelt, moderne vindu, ikke panelt mot gata Uthus – satt sammen av flere hus, bygd om til garasje med ny port i nyere tid.
Bolig, næring etc	Fiskebutikk, Bolig, skomaker, frisør, Harald Nermoen drev frisørsalong her
Kommentarer	Et av de best bevarte fasadene mot Brugata nord fro Brekka
Kilder	Heim og folk s. 50

	
Ringebu kommune	Vekting: vernekategori 3
	Vekting og begrunnelse utført av Gudbrandsdalsmusea og konsulent Torveig Dahl:
Antikvarisk verdi	2 bolighus – av de få bevarte eldre hus uten panel, har originale vinduer 3 – uthus med delvis original utforming mot den gamle «Dassgata»
Landskapsverdi	2 viktig del av gateløpet og miljøet langs vegen, hus og uthus mot gamle Dassgata
Funksjonell verdi	2 -
Vernekategori	2 – særlig mot vegen- den gamle kjernen

Faktaark forslag vernestatus   Barlund   kategori 3

Barlund

Foto

Vestadbygningen eller Barlund bygd i 1895 slik den var i starten.

	
Gateadresse og navn	Brugata 38. Barlund
G.nr./b.nr.	46/5,
Nåværende eier	Ringebu kommune
Etasjer, bygge- måte, materiale	Hovedhus 2 etg., lafta, satt sammen av to stabbur fra Guttu, saltak Uthus 1 etasje, reisverk, panelt, saltak med papp. Bygd etter 1945, restaurert i nyere tid
Beskrivelse av miljø	Del av gatemiljøet gml Trondheimsveg
Lokale stedsnavn	Vestadbygningen, Barlund, Ungdomshuset
Byggeår, ombygginge	1895, kjøpt av Ringebu Fatigvæsen i 1930, bygd om i 1931, senere utleieleiligheter , bygd om 1980, bygd om til ungdomshus i 2010
Bolig, næring etc	Utleie, jernbaneanleggsfolk, skomaker, fattighus, utleie, Kommunalt ungdomshus fra 2010.
Kommentarer	John Mæhlum på Vestad bygde huset som losji for anleggsarbeidere i 1895. Derav navnet Vestadbygningen. To stabbur fra Guttu er den gamle kjernen i huset. Det var mange som bodde i samtidig, mange hadde bare 1 rom å bo i og ha verksted i (skomaker).
Kilder	Heim og folk s. 56 , Åsmundstad

Huset sett fra
inni gården,
med ny
inngang, nye
vindu

Huset sett fra vest

Ringebu kommune	Vekting: Vernekategori 3
Sefrak	nr 156612472
	Vekting og begrunnelse utført av Gudbrandsdalsmusea og konsulent Torveig Dahl:
Antikvarisk verdi	3 – bygningskroppen er intakt, men kraftig ombygd flere ganger
Landskapsverdi	2 . viktig del av historia i Vålebrua,
Funksjonell verdi	2 Som ungdomshus
Vernekategori	2 som del av miljø

Tempelet (Frelsesarmeen)

Foto		 <p style="text-align: center;">Frelsesarmeen</p> <p>Alt i 1891 kom det i gang korps av Frelsesarmeen i Ringebu. Frå 1902 har det vore samanhengande drift fram til våre dagar. Sersjantmajor Kristen Nordrum-løkken var sentral i arbeidet i mange år. Dessutan hadde Frelsesarmeen gode venner og støttespelarar i direktør Narvøsen, direktør Andersson og baker Flugsrud. Frelsesarmeen heldt til i leigde lokal hos m. a. Paul Paulsen og i Fredly, etter at det vart bygd. I 1932 kunne dei flytte inn i eigne lokal i Brugata, bygd av byggmester Raubakken. Frelsesarmeen dreiv ungdomsarbeid, mange lærde å spele gitar der, det var jamnlege møte, også friluftsmøte ute i bygda, og dei arrangerte festar for dei eldre. Frelsesarmeen i Ringebu var senteret for arbeidet som armeen dreiv i heile Gudbrandsdalen.</p>
Gateadresse og navn	Brugata 41. Tempelet.	
G.nr./b.nr.	46/17, skilt ut fra Peter M Bakken i 1931	
Nåværende eier	Frelsesarmeen Eiendom AS.	
Etasjer, bygge-måte, materiale	Hovedhus 1 etasje, reisverk, stående panel, saltak Utedo 1 etasje, pulttak, bølgeblikk, stående perlestaff panel	
Beskrivelse av miljø	Ligger på tvers av gata, godt ut mot gateplanet, de fleste husa langs denne vegen står langs gata	
Lokale stedsnavn	Frelsesarmeen	
Byggeår, ombygginger	1931, Inngangspartiet er bygd om, tidligere var det nåsål, nå er den bygd inn, skifta vindu og lagt nytt tak i nyere tid	

Bolig, næring etc	Forsamlingslokale, hjelpemiddelsentral
Kommentarer	Frelsesarmeen har vært i Vålebrua siden 1891, leide først lokale i Paulsenhuset og i Fredly. Utedoen har stor autensitet
Kilder	Heim og folk s. 59
Flere foto	
Ringebu kommune	Vekting: Vernekategori 3
	Vekting og begrunnelse utført av Gudbrandsdalsmusea og konsulent Torveig Dahl:
Antikvarisk verdi	2 ganske autentiske bygninger – utedoen er sjelden og intakt
Landskapsverdi	2 viktig del av Vålebru sin historie
Funksjonell verdi	2 i full bruk
Vernekategori	2 bør bevares

Smestad

Foto	
Gateadresse og navn	Brugata 47. Smestad
G.nr./b.nr.	47/9, skilt ut fra Våle i 1897
Nåværende eier	Eli Kristin Røen. 1987.
Etasjer, bygge- måte, materiale	1 etg. er et tømret, eldre hus, saltak, 2. etg. er reisverk, panelt med perlestaff tidligere store rektangulære skiferplater, nå bølgeblikk
Beskrivelse av miljø	Siste rest av et eldre håndverkmiljø, smia lå lenger inn mot bakken,
Lokale stedsnavn	Smestad
Byggeår, ombygginger	Tomt utskilt fra Våle i 1897, men huset skal være av de eldste i Vålebrua, trolig flyttet hit Andre etasje er bygd på for veldig lenge siden.
Bolig, næring etc	Bolig for smed fra 1897 el tidligere, bolig for rørlegger og blikkenslager, utleie, lager
Kommentarer	Av de få tømmerhus uten kledning

Kilder

Heim og folk s. 61, Åsmundstad 1999 s 78

Inngangsparti med åpen svalgang, trapp opp i andre etasje, trapp opp til loftet er fjerna.

Til høyre detalj av laftekasse mot vest

Det er bevart vindu fra ulike perioder i huset, vindu til venstre er sidehengsla med 2x6 ruter vindu til høyre er midthengsla med 2x4 ruter, ulik innramming

til venstre og midt i sidehengsling og til høyre midthengsling

Nordre vegg er strammet opp med strekkfisk, laftehoder er kledd inn.

Det er høy ring-grunnmur, de er kjeller med lem inne i ene rommet

Det er ulike dører i huset, dette er loftsdøra med tre fyllinger. Det er to dører inn i andre etasje

Ringebu kommune	Vekting: vernestatus 3
	Vekting og begrunnelse utført av Gudbrandsdalsmusea og konsulent Torveig Dahl:
Antikvarisk verdi	2 av de få bevarte små hus fra tidlig periode langs gamle Trondheimsvegen, av de eldste bevarte husa,
Landskapsverdi	2 som over
Funksjonell verdi	3 lager i dag, eier har ønske om å ta i bruk
Vernekategori	2 som over , sjeldent hus

Solbakken
Foto

2021 Solbakken fra hagen. Vi ser den nye inngangen som er bygd på i nyere tid.

Foto av HH Lie 24.11.1911, Solbakken fra Brekkebakken med gjerde mot naboeiendommen Marienhø. Merk bikuber i hagen

Gateadresse og navn

Kjønnåsvegen 1. Solbakken

G.nr./b.nr.

49/18, skilt ut fra Brekka i 1900

Nåværende eier

Synne Elisabeth Svendsen og Jan Erik Lundbakken, tok over huset i 1985

**Etasjer, bygge-
måte, materiale**

Bolighus 2 etasje med kjeller. Stilrent jugendhus. Lafta, panelt, saltak med rød takstein, til. skifer, har vært hvitmalt hele tida.

Garasje/uthus eldre, reisverk, panelt, beisa mørkebrun bølgeblekk på taket.

Vedbu og søppelhus 2021, reisverk,

Stor hage, er noe avkortet i sør og vest av veiutbygginger.

Beskrivelse av miljø	Eiendommen er del av det spesielle miljøet, både byggeskikk og eiere fra etter 1900 som vokste fram i Vålebrua.
Lokale stedsnavn	Solbakken, Stokkelandvillaen,
Byggeår, ombygginger	Utskilt fra Brekka i 1900.
Bolig, næring etc	Bolighus, utleiebolig i 2. etasje i mange år (Herr og fru Frydenberg)
Kommentarer	Huset ble bygd av folkehøyskolerektor Stokkeland.
Kilder	Heim og Folk s.268
<p>Flere foto Veien i Brekkebakken ble lagt om i 2019, da måtte de fjerne de gamle bjørkene som sto langs veien, og fikk ny mur og gjerde mot Narvensenhuset.</p> <p>Solbakken sett fra nord, over «Doktorkrysset» Vi ser ny bu for søppel, ny vebu til høyre og uthuset til venstre, og foto under.</p>	
Ringebu kommune	Vekting: vernekategori 3
	Vekting og begrunnelse utført av Gudbrandsdalsmusea og konsulent Torveig Dahl:
Antikvarisk verdi	2 Originalt ungdomshus med uthus, lite endret.
Landskapsverdi	2 veldig viktig i landskapet med rekke av særpregete hus.
Funksjonell verdi	2 er i god stand
Vernekategori	2 særpreget hus og viktig i spesielt miljø.

Solheim

Foto
2021

Brekkebakken
1928 med
Pondshaugen
midt i bildet
oppe i bakken.

Gateadresse og navn

Kjønnåsvegen 2 Solheim (Pondshaugen)

G.nr./b.nr.

48/33 skilt ut fra 48/15 Fredensborg i 1911

Nåværende eier

Gunnar Sundkvist og Solveig Haaland. 1996

Etasjer, bygge-
måte,
materiale

1 ½ etg., full kjeller
Lafta, panelt, saltak, nytt tak med, svart glasert stein, tidl. skifertak.
Lekestue i reisverk, nyere garasje.

Beskrivelse av miljø	Huset er sentralt i Brekkebakken, del av det spesielle miljøet der. Har fått store avskjæringer av grunn/terreng med ombygginger av veien opp Brekkebakken flere ganger.
Lokale stedsnavn	Pondshaugen, vanlig å være innom der og drikke ponds når gardbrukerne hadde vært og levert på meieriet eller på Mølla.
Byggeår, ombygginger	Byggeår ca 1912, Leiekontrakt på tomt i 1911
Bolig, næring etc	Bolighus, kafe (1911-1917)
Kommentarer	Stilrent hus med spesiell plassering i spesielt miljø
Kilder	Heim og folk s. 45
<p>Flere foto Til venstre innebygd veranda mot sør, jugend. Til høyre gml vei ned til enga over Brekka</p> <p>Høy grunnmur på tre kanter, full kjeller og kjellerinngang mot vest.</p>	
Ringebu kommune	Vekting:vernekategori 2
	Vekting og begrunnelse utført av Gudbrandsdalsmusea og konsulent Torveig Dahl:
Antikvarisk verdi	2 – særpreget og godt bevart jugendhus, minimale tillegg i nyere tid (veranda, innbygd veranda og inngangsparti), lekestua er av de eldste bevarte i Vålebrua
Landskapsverdi	2 – viktig plassering i landskapet knytta til veien og miljøet
Funksjonell verdi	2 – god stand
Vernekategori	2 særprega villa i jugendstil m lekestue.

Brekken/Lidarende

Foto
2021

Det gamle huset som sto her ble skutt i brann i krigshandlingene april 1940, nytt hus er bygd på grunnmuren av det gamle

Gateadresse og navn	Kjønnåsvegen 4, Brekka/Lidarende
G.nr./b.nr.	49/20, skilt ut fra Brekka 1901
Nåværende eier	Asbjørn, Simen og Anne Marie Hagen
Etasjer, bygge- måte, materiale	Bolighus 2 ½ etasje, full kjeller. Reisverk, stående panel, saltak Ny garasje foran huset, åpen

	<p>Alle de andre husene ligger bak bolighuset delvis inn i bakken:</p> <p>Garasje, saltak stående panel</p> <p>Uthus, gammelt, reisverk, saltak, stående panel</p> <p>Uthus med stabbur, skåle, gammelt, reisverk, saltak,</p> <p>Hønsehus og kufjøs, reisverk, stående panel, liggende panel mot fjøs, saltak, bølgeblikk</p>
Beskrivelse av miljø	Viktig miljø med mange ulike hus, naturalhushald med fjøs, hønsehus, stor nytteveksthage mm
Lokale stedsnavn	Lidarende, Brekka, Elvesæter, Åsmundstadhuset
Byggeår, ombygginger	<p>Tomt delt fra i 1901, huset brant 1940,</p> <p>Bolighus hus bygd på de gamle murene, nyere modernisering med veranda mot sør og vest</p> <p>Ny garasje mot sør, og bygd på overbygg for inngang mot nord, ellers ingen særlige endringer utvendig.</p> <p>De andre husene er alle eldre, trolig i samband med første hus/bosetting</p>
Bolig, næring etc	To boenheter, utleie i andre etasje.
Kommentarer	Dette er et spesielt anlegg, del av utviding av Vålebrua oppover Brekkebakken. Opprinnelig hus bygd av amtskolelærer Ole Elvesæter, Kristian P Åsmundstad kjøpte huset i 1954, familien bodde her til 2008.
Kilder	Heim og folk s. 268,
<p>Flere foto</p> <p>Eiendommen ligger i til dels bratt terreng opp for Brekka. Det er et særpreget kulturlandskap med høyre og solide gråstteinsmurer som delvis er fra før 1940. På bildene ser vi murene mot hagen og den påbyde verandaen med overbygg .</p>	

Branntomta
1940

Venstre foto
viser ei stor tomt
som tidligere var
en omfattende
grønnsaks- og
bær- og
frukthage,
tidligere også
hamning. Høyre
bilde viser
innkjøring fra
Kjønnåsveien.

Huset er bygd på nytt inngangsparti mot nordvest, tidligere var dette kjøkkeninngang rett ut. Foran ny garasje, til høyre et uthus i 1 ½ etasje.

Til venstre nyere garasje, til høyre hønsehus.

Ringebu kommune	Vekting: vermestatus 3
	Vekting og begrunnelse utført av Gudbrandsdalsmusea og konsulent Torveig Dahl:
Antikvarisk verdi	2 del av særskilt ressurssterkt miljø i utviklingsperioden etter 1900.
Landskapsverdi	2 her er det bevart uthus fra sjølberging/tilleggsnæring med hønsehus og egen ku., markante murer i bratt landskap.
Funksjonell verdi	2 huset er godt oppgradert til god boligstandard, uthus 4
Vernekategori	2 særpreget eiendom fra ein viktig periode i Vålebru si utvikling

Faktaark forslag vernestatus   Solhaug/Smesvingen kategori 3
Solhaug/Smesvingen

Foto	
Foto ca 1930-31	
Gateadresse og navn	Vekkomsvegen 4. Solhaug
G.nr./b.nr.	47/28
Nåværende eier	Mikkel Skaug (2021)

Etasjer, bygge- måte, materiale	Bolig 1 ½ etg. lafta med, stående panel, saltak med skifer på smie og uthus 1 etg. sementstein, saltak bølgeblikk på uthus og garasje 1 etasje reisverk, stående panel saltak med bølgeblikk
Beskrivelse av miljø	Eiendommen er sentralt plassert mot veien og krysset. Viktig håndverkermiljø
Lokale stedsnavn	Torgersen, Solhaug, smedsvingen, smia
Byggeår, ombygginger	Tor Torgersen kjøpt tomt av kommunen i 1929. bolighuset bygd i 1932 og smia 1929, senere er det bygd på alle husa, inngangspartiet utvida, veranda mot vest revet og bygd på stue 1974, smia med garasje/uthus i vinkel ca 1970, liteuthus opp i tunet (snekkerverksted) bygd på garasje ca 1975.
Bolig, næring etc	Bolig Næring, smie,
Kommentarer	Sentralt plassert viktig håndverkermiljø
Kilder	Heim og folk s. 226, Hemgrenda, Torbjørn Torgersen 2019

Nydelig smiarbeid mange steder på husa og eiendommen etter Tor Smed som bygde opp stedet fra bunnen.

Tak over garasje smijernsgjerde mot vegen

Smia er bygd sammen med garasje/uthus

Smia ca
1930/31

Utstnitt flyfoto
1959

Ringebu kommune	Vekting og begrunning Ringebu kommune Smie kategori 3
	Vekting og begrunnelse utført av Gudbrandsdalsmusea og konsulent Torveig Dahl:
Antikvarisk verdi	3 . husa viser byggeskikk fra 1930-tallet, bygd på senere,
Landskapsverdi	2 – viktig håndverksmiljø, siste smie som er intakt i Vålebrua (av mange)
Funksjonell verdi	2 – stedet er fremdeles bebodd og brukt som smie
Vernekategori	2 – viktig kulturhistorie og plassering ved krysset.